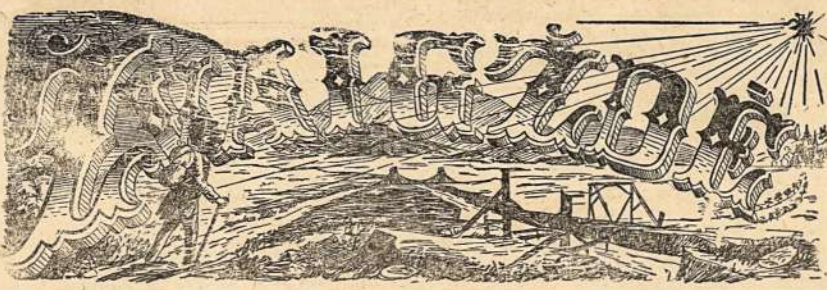

Savaitinis laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
išeina kas Pėtnyčia.
Kaštuoja ant metų \$2.00,
Lietuva 3 rub., Susivien.
L. R. N. A. sparniams \$1.50.

ADVERTISING PRICES:
Per mėnesį \$0.20
Per ketvirtį \$0.15
Per mėnesį \$0.10

Korespondencijas ir pinigų
siunčiant reik adresuoti:
ZVAIGŽDE, Shenandoah, Pa.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGŽDE" — THE STAR
published every Friday at 15 West
Oak St., Shenandoah, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
Rev. A. Mikulas, Pres. and Sec'y.
J. Skirmani, Treas. and Editor.

Subscription \$2.00 a Year
to members of "R. C. A. of A." \$1.50

Rates of Advertising:
One inch one week \$0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:
ZVAIGŽDE, Shenandoah, Pa.

OFFICIAL PAPER OF LITHUANIAN
R. C. ALLIANCE OF A.

Savaitinis Katalikizkas Laikraštis, Organas Susiv. Lietuviu R. Kataliku Amerikoje

Entered as second-class matter Dec. 15, 1905 at the Post Office at
Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

№. 44

SHEANDOAH, PA., 1 D. LAPKRICIO (NOVEMBER) 1907 M.

Metai VII

Lietuvos moteriu susivaziavimas.

23 ir 24 Rugsėjo dienos palks ant visados uzrosijos Lietuvos kulturos istorijoje, nes per tas dienas buvo Kaune pirmas viešas lietuviu moteriu susivaziavimas. Prasidedo jis Mišionių Katedros bažnyčioje, per kurias buvo pasakytas lietuviškas pamokslas. Apie 3-čia valanda po pietu visi susirinko į miesto teatro sale, pa- puošta žaliais vainikais ir žiedais. Tada kiekvieno lietuviu širdis turėjo stipriau suplakti iš džiaugsmo, nes niekas turbūt nesitikėjo, kad lietuvis atvyks taip skaitlingai. Sodietės, tarnaitės, inteligentės suvažiojo iš visų mūsų šalies užkampiu; bet daugiausiai buvo sodiečių ūkininkių. Gana didelė teatro sale buvo pilna. 3 ojoj valandą pasikėlė uždanga ir p. Gabrielėjus Petkevycaitė, mūsų rašytoja, žinoma po vardu Bitė, atidengė susirinkimui, sveikindama susirinkusius ir išreikšdama džiaugsmą, kad lietuvis susilaukė tos linkmos dienos, kurioje gali pasitarti apie savo reikalus. Paskui tapo išrinktas prezidentium, į kurį tejo: p. G. Petkevycaitė kaip pirmininkė, p. Z. Kymantaitė ir p. Leonienė — jos pagalbininkės, p. Pleirytė-Puidienė ir p. M. Pečkauskaitė — sekretorės, ir kaip patarėjas p. Leonas, antros Dėmos atstovas. Tada prasidedo delegacijų priėmimas. Buvo jų daug. Visų pirmu išėjo ant estrados estės, delegatės nuo estučių — moteriu sąjungos. Viena iš jų perskaitė estiškai adresu, kurs paskui buvo perskaitytas ir lietuviškai. Labai malonu ir graudingą įspūdį padarė pasveikinimas nuo latviu kauniečių. Adresą, gražiai, poetiškai parašytą latviškai ir lietuviškai, padavė maža, baltai apdėryta mergytė. Paskui šio delegacijos nuo visų lietuviu draugijų ir redakcijų, kurioms pasibaigus, buvo perskaitytos telegramos, daugiausiai nuo privatiškų ypatų. Nelonučių įspūdį padarė absoliutiškai tylėjimas Prūsų ir Amerikos lietuviu. Iš lenku puseš neatimtyta tos visur garsinamos broliškios meilės prievodymo: neatimtyta jie ne vieno sveikinimo žodžio, neskaitant vienos telegramos iš Piotrkovo nuo

privatiškų žmonių, tulų pp. Tulovskiu. Pirmininkei padėkojus už pasveikinimus susirinkimo varden, p. Kymantaitė perskaitė savo „Atsišaukima“. Gražiai, poetiškais žodžiais, su dideliu jausmu sveikino ji „brangias sesers“, ragino jas prie vienybės, prie meilės, kovos su tamsumu, ikviepė energiją žengime prie laisvės, ir geresnės ateities viltį. P. Kymantaitė pasirodė kaip labai gera oratorė, publika su entuziazmu dėkojo jai už kalbas. Paskui šio kiti referatai. Buvo jų gana daug, būtent: p. Leonienės skaitė apie visuomenišką moteriu padėjimą Lietuvoje ir jų kultūriškus uždavinius; p. Voitkevycienė — apie moteriu organizavimąsi ir laikraštį; p. G. Petkevycaitė — apie mūsų priedermes kaslink priaugančios kartos; p. Zemaite — apie sodžiaus mergaičių skriaudas. Labai patiko susirinkimui p. Zemaite referatas. Paprastai, visiems suprantamai, gyvai, nupiešė ji tikrai vargingo sodžių mergaičių gyvenimo paveikslą. Be referatų, turėjo balsą, kas tik norėjo. Kalbėjo daugiausiai: pp. Kymantaitė, Puidienė, Smetonytė; kun. Tumas, kun. Januševyčius, kun. Olsauskis, pp. Janulaitis, Lėkiauskis ir daug kitų. Kalbėjo teipogi ir sodietės. Tos daugiausiai skundėsi ant vynu-girtuokliu. Nėgalima buvo ramiai klausyties, kaip bėdmos moters verdiklms apskatinėjo apie tai, kaip vyrai apsigėrę jas muša, kaip atima paskutinį skatiklą, stumdami ir bada padija ir vaikus. Tarnaitės skundėsi ant ponų: ponai išnuokia jas kaip lietuvis, neleidžia skaityti lietuviškų knygu, neleidžia į vaikarinius kursus Viliuje, nežmoniskai apsieina, demoralizuoja, kartais biologi maitina, ir tt. Matyti buvo aiškiai, juog tai ne iš svajotos bėdos, ne melas; iš tų drebančių balsu, iš tų akų asaruotų žiūrėjo tikras vargas, tikra, didėle skriauda. Viena tarnaitė iš Viliiaus, žadėjusi daug kalbėti, vos pratarusi keliolika žodžių — nutilo. Iš didelio susijudinimo pasidarė jai silpna ir nebegalėjo iškalbėti savo vargu.

tyties, bet vnynties mums reikia; vyruose negalime matyti savo priešus, nes daugumas jų yra prielankus moteriu judėjimui, daugybė reikalų turime su jais bendru — taigi darbuosimės kartu, suvienyтомis spēkomis. Paduota užmanymą apie svėvėrima lietuviu moteriu sąjungos. Tasa užmanymas pakėlė daug debatų. Visi norėjo, kad tai būtų viena, abelnā sąjunga, be luomu ir profesiju skirtumo. Bet p. Janulaitis stengėsi perkintinti publika, kad tokia sąjunga neturi jokiu pozityviškų pamatu. Nes argi gali būti vienybė, bendri reikalai, duokime ter ponu ir tarnaitėm? Ponė yra tarnaitė dar didesnis priešas už vyrą. Dėlto reikia organizotis į atskiras sąjungas pagal luomu skirtumą. Pakilus klausimui apie girtuoklyste, p. Janulaitis išaiškino, juog visame kalbas dabartinis ekonomiškas padėjimas. Vyrai nekalti; jie iš bado geria; dabartinis ekonomiškas stovis neleidžia itaisyti šeimynas, vyrai priversti esą paleistuvauti... Cia p. Janulaitis tapo pertrauktas: susirinkimas emė šaukti: gada! nekalkite! nenomir! tai ne teisybė! P. Janulaitis turėjo nutilti. Tokiu būdu, jo teorijos, paremtos ant „dabartinio ekonomiško stovio“, nerado terp lietuviu moteriu prielankumo. Još žino, juog vyrai daugiausiai ne „iš bado“ geria ir paleistuvauja. Nes sako jos: „iš bado žmogus valgo, ne geria.“ Teip-pat tapo atmettas p. Janulaitio projektas apie atskiras sąjungas. P. Kymantaitė gražiai išaiškino, juog visos lietuvis, ar ji tarnaitė ar ponė, turi daug bendrų reikalų, juog ne iš vieno kūno susideda žmogus; turi jis ir dvasiškus reikalus, dar gal svarbesnius. Tie reikalai visoms mums yra bendri; jie vienija mus, ir mes eisime visos kartu prie idealo.

7-toj valandoj pasibaigė posėdis, o 8½ val. susirinko visi į tą pačią salę į spektaklių itaisytą draugijos „Dainā“. Labai linksmi jis visiems praėjo, nes programos buvo sustatytas su dideliu ivairumu. Lošta dvi komediji: „Nūtrūko“ — Smolekio, ir Cechovo „Piršlybos“. Smolekio komedija nors menkos artistiškos vertės; teišaus, gerai atlikta, gana patiko publika. Antroj komedijoj p. Lėskėvyčius buvo nesulyginamas. Tai ko-

milkas pirmos eilės; kiekvienas jo judėjimas išsaulkia homerišką juoksmą. Vakara puošė dainos. Dainavo choras, kvartetas, duetas, buvo net solo su pianino akompanijamentu. Ypač buvo gražus kvartetas. Chore jaučiasi stoka vyriškų balsu. Vakara pradėta ir užbaigta Lietuvos himnu, kurio publika išklaudė atsistojus ir kurs buvo atkartotas kelis sykius. Pauzose griežė kareivių orkestra.

Panėdėli posėdis pradėjo 10-toj. Perskaityta naujai atėjusieji telegramai, terp kitų telegrama nuo rusų progresyviškos presos. Paskul inėsta ir priimta sekančias rezoliucijas.

1. Lietuvis moters organizuojasi į vieną abelnā sąjungą iškovojimui sau politiskų ir kitų tiesiu. Ta sąjunga rīšasi su tokiomis sąjungomis kitų tautu.
2. Beto, tveriamos atskiros, profesionalinės sąjungos, velkiančios skyrium arba drange su vyrais. Kad greičiau Sąjunga įvyktu, nutarta tuojau išrinkti komitetą Sąjungos istatų išdirbimui. Neapsigėo čia be debatų ir ginčų. Vieni norėjo, kad Sąjungos centras būtų Viliuje, kiti kad Kaune. Negalėjo teipogi sutikti už kartą ir su komiteto išrinkimui. Balsai buvo padalinti kaslink nekuriu kandidačių. Bet gal gale nuspresta, kad centras bus Viliuje ir išrinkta į komitetą visos 6 moters, sustatančios moteriu susivaziavimo komiteta, ir dar 9 kitos. Panėdėli tapo perskaityti referatai: 1) apie istorijos mokinimą — p. Kymantaitės. 2) apie mokyklas — p. El. Petkevycaitės ir p. Januševyčių. 3) Apie audėjystę — p. Lėskėvyčius. 4) apie daržovių ir vaisiu pramonę — p. Robašauskaitės. 5) apie profesionaliu moteriu apšvietimą — p. Kobalnikytės. ir 6) apie girtuoklyste — p. Milašaitės.

Pasirodė didelė stoka apšvietimo Lietuvoje. Mokslo, mokslo! šaukė visi vienu balsu. Trūkstā mums mokytoju, trūkstā mokyklų. Žmonės nesupranta dar mokslo reikalingumo, mažai skaito, neturi jokio išmany-mo apie vaikų auginimą. Priimta rezoliucija: Steigti mokyklas pradines ir mokytoju seminarjas. Kaslink girtuoklystės nutarta: stengties, kad Lietuvoje būtų panaikintas degtinės par-

davinėjimas ir kad ji būtų gaunama tikrai aptiekose kaip vaistas. Beto moters buvo raginamos negerti pačios, neduoti degtinės vaikams, nė svečiams. Su didėle atyda klausė mūsų moters apie audėjystę. Viena iš jų parodė labai gražią skepetą savo darbo, sakydama, juog noriai mokytų ausi, jei kas panorėtų. Užbaigė posėdį pirmininke trumpa prakalba.

Nutarta teipogi susirinkimo protokolā ir visus referatus sutvarkyti ir išleisti atskirioje knygoje, iš kurios pelnas bus paskirtas lietuviu moteriu Sąjungai. Linksmos ir užganėdintos skirėsi lietuvės iš teatro salės. Negirdėjau, kad nors viena būtų galėjusi atvažiuos. Susirinkimas aiškiai parodė didžiausiu moteriu vargų šaltinius: girtuoklyste ir tamsumą. Parodė teipogi, juog mūsų moteryse nėra visai tos luomu neapykantos, apie kurią tiek kalbėjo p. Janulaitis. Išpauskajusios savo vargus seserims inteligentėms, moters tiki tvirtai, juog tos inteligentės padės joms iš to vargo pasikelti.

Tegul inteligentės neužmiršta apie tai; teneužvilias savo seseru. Tetraukia jas iš to baisaus tamsumo iš visų spēku, visokiais būdais. Kad darbas tas bus pasekmingas, galima spręsti iš to didelio liaudies moteriu noro pataisyti savo gyvenimą, iš to jų troškimo apšviesti, darbuoties, kurį jos parodė, teip skaitlingai ir susirinkimā atvykdamos.

Tauta, kurioje atsirado tiek moteriu trokštandiu žengti pirmyn, nepradžis, ir galima tikrai pasakyti, juog mūsų yra ateitis.

Taigi padėk mums, Dieve, mūsų darbe, brangios tėvynės ir žmonijos labui! Tegul tas pirmas lietuviu moteriu kongresas taps pirmu ritėnėliu ilgame retezėje jų darbu, vedančiu prie tikrai krikščioniškų idealu!

Daktarai tiki in tai.
Spitolėse ir privatiu praktikuose Amerikoje ir kitur nesama, geriausi gijimoj varojė

Dr. RICHTER'S
Anchor Pain Expeller

Kaip vaistas nog Rheumatismo, istarvinimo, skandėmo krutines ir kėip menari. Padėdala per gvaristilos Gidlojeja ir Ju rodes pravai. Visi aptiekorei paridala po 25 ir 50 centu.

F. A. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.

Mėškos Balsamas.

Geriausias vaistas nuo skaudėjimo, Kėip so ir Slopos, skaudamam gerksis, skaudimui ausnosose, pesuosose, krutisose ir viduriosose, nos skaudimui kakto, galvos skaudimui, karštos etc.

Kaina buteliuke po centu.
O je a gveni vienos pakuos ir skaidovose, jei a negarantuos, tai atsiukis a doleri, o kas atsiukis express a buteliuke ir pats sumokėdamos net express.

C. PAVITT (Povinknas)
aptiekiorus
21 E. Centre str., Shenandoah, Pa.

Old Empire Rye

yra čysta arkelka, padirbta sutinkant pilnai su Pensylvanijos Cysto Maisto Istatais.

Empire Distillery Co.
235 Broadway, New York, N. Y.

Vargamistra

kaik tik iš Lietuvos, galintis vesti ant balsu bažnytini ir tautiskā choro, pajiesko vietos. Meldžiū atsiuokti ant adresu: F. Vėlavicius, 1093 Leavitt St., Chicago, Ill.

Balsuokit uz

Dr. L. F. Donaghue
iš Mahanoy Plane, Pa.

ant pavieto Coroner'o.

Jeigu geri alaus, tai pabandy Columbia alaus. Pastiprinantis gėralas yra tokepat reikalingas, kaip pastiprinantis valgis.

COLUMBIA ALUS
sutramins troszkulį ir atgavys tave.

Pardavinėjamas puse pantės butuose.

Ofisas: 110 So. Main St., Shenandoah, Pa.

Jamieje darbininkai ir uniija.

Ka uniija nuo ju laukia ir kodėl jie turi atlikti savo pareiga.

Visose anglekskių apelinėse išvien pradeda dirbti kasyklose jauni vyruklai, kurių tėvai jau dirbo už mainierius ir jiems parūpinama vietas, kaip veikt tik turi gauti metų tam darbu. Reikėtų manyti, kad visi šitie vyruklai tuojaus prisirašys prie uniijos, tačiau daugelis jų neprisirašo. Daugeli žinom atstikimui, kur tėvas priguli prie uniijos ir laikos save už gerą unijonistą, o tačiau rodo nė nežino, kad jo sūnus nepriguli, ir rodo jis nelauko tai už savo pareigą sūnų teipgi prikalbinti prie uniijos.

Pasitikim, kad skaitydami šitą jie susipras ir netrukus savo sūnams išgudindis apie uniiją. Pasitikim teipgi, kad ir anie jaunieji darbininkai, skaitydami šitą, supras kas yra jų svarbiausia pareiga prieš patčius save, ir paduos aplikaciją išrašymui.

Yra ypačiai reikalinga padidinti algas už tuos darbus, kokius tankiausiai duoda atlikti tiems jauniems darbininkams, pirmokį jie pastoja lėbiais arba mainieriais, o vienintinis būdas tam algos padidinimui yra uniija. Jeigu didelis skaitlius jaunųjų vyrų, dabar dar neprigulčių, prisirašys prie uniijos, tai toji juo lengviaus galės išlaimėti reikalingą algos padidinimą, kada labartinis kontraktas išsibaigs.

Jaunieji darbininkai turėtų atsiminti, kad yra vien uniijos didelis svarių skaitlius, kuris priverčia anglies savininkus derėtis su ja, taikintis su uniijos vadais ir padaryti sutartis apie algas ir darbo sąlygas. Reikia teipgi atsiminti, kad uniija reikalinga turėti visada, be pertrūkio, didį sanarių skait-

liu, o čia paskutiniam laikui ji nustojo daug sanarių pertal, kad daugelis ant nieko nepaisydami apleido uniiją.

Uniija laukia nuo jaunomenės, kad ji išlaikys organizacijos galinumą, teip kaip žėdina tauta žiuri ant savo jaunomenės, ant jos padėdama vilti. Yra tiek daug naudingų daktų pasiekiamų per susiršinimą uniija, kad reikia tikėtis, joks protingas jauniktis ne norės būti apsilėidusiu, o ypačiai mūs' tautos sūnų, užaugę šioje žemėje, yra gana susipratę.

Vėžligė.

Nekuris autoritetas vėžligėse tvirtina, kad priežastim vėžligės būna nesveikas valgis, ypačiai mėsa. Nors negalima tvirtinti, kad tokia priežastis būna kiekvienam apsigimui taja liga, tačiau reikėtų tēmyti ant tos persargos. Geras, sveikas ir maitinantis valgis juk nėra teip daug brangesnis už nesveikąjį, o tokis maistas turėtų kiekvieną išlaikyti sveiku. Jei po pavalygimui jautiesi nesmagiu, apsunktu, arba šėip-jau pilve negerai, tuojaus vartok Triner'o Amerikoniską Elixirą iš Bitter Vyno, kuris malno organams sugrąžis pilną tvarką. Ta gyduolė palengvina malina ir pašalina visokias skilvius negales. Pirm visų daktų, valgyk sveiką valgį ir tavo kūnas bus sveikas ir drūtas; jeigu tačiau pasirodytų kokios negalės, vartok Triner'o Amerikoniską Elixirą iš Bitter Vyno. Tai yra tobulai grynas gėralas, tinkantis kad ir silpniausiems skilvii. Ypačiai geras išblyškusioms, ligotoms moterims, visiems, kuriems truksta valgio noro ir jeigu. Jeigu nori patarimo savo ligoje, atrašyk mums. Mūsų gyduolė parsiduoda apietkose. Jos Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Regėti reiškia tikėti. Tą patį galima sakyti apie jautimą. Jeigu atjautsi, juogtaivo skaudėjimai, nuo reumatizmo arba kitokios priežasties, išnyksta bevartojant garsųji visoje pasaulėje Anker Pain Expeller, tai ir tu, kaip tūkstančiai kitų, tikėsi ir būsi linksmas. 25c ir 50c.

Zingėidi knyga

Apie Lenkų Kalbą Lietuvos Bažnyčiose dviejose kalbose: lotyniškai ir lietuviškai. Po viena egzempliorių tos knygos nusistuja Jo Šventenybei Popiežiui Pijui X ir visiems R. K. Bažn. Kardinaloms. Kaina \$1.00.

Galinė gauti „Zvaigždės“ redakcijai.

Katalogis Knygu

gaunamų „Zv.“ Spaustuvėje 17 W. Oak St. Shenandoah, Pa.

Rankvėdis senoviskos istorijos. Pagal Fischer J. T. Gassen ir kitus parašė kun. A. Milukas. I knyga: Ištytų šalyje nuo seniausių amžių: Aigiptas, Babilionija, Persija, Persija, Juddja, Indija, Kymai. Shenandoah, Pa. 1898 m. 72 pusl. 1 tomas 0.45

II knyga: Greikija ir tt. Shenandoah, Pa. 1899 m. 62 pusl. 0.40

Vienybė ar separatizmas? Atsakymus kritikiams „Lietuvių Balse“... Iš abiejų knygų galima dideliai apsišaukti su tėvynės vargais. Knygėles suprantamas tik mokašiam lietuviškai skaityti. Shenandoah, Pa. 1904 m. 65 pusl. 0.25

Žmogus vienybė sutvertas, taigi vienykimas. J. D. Pašėdrių ir lietuvių gyvenimo, mūšios, kad yra šioje vienybėje, kuri rastių aiškių šioje svargintai skaitali naudą. Pliučiau apie tal skaitlytojas ras šioje knygelėje. Shenandoah, Pa. 1906 m. 16 pusl. 0.05

VISOKIOS KNYGOS.

Amerikos lietuvių kalendorius 1907 metams. Su daugybe svarbesnių straipsnių ir dainų. Shenandoah, Pa. 1907 m. 78 pusl. 0.25

Apie suaukojimą vandenį ir auginimo žuvį, vėžių ir kitokių vandeninių sutvėrimų. Sėmė Knygėles kiekvienam suprantama ir gana pamokanti. Tūšėje, 1899 m. 99 pusl. 0.20

Bičių knygelė. Pagal naujausias bičiųnykystės šaltinius parašė S. trifjos Raganas. Tūšėje, 1899 m. 84 pusl. 0.15

Paigantimas arba lietuvių XIII šimtmetyje. D-ro V. Petario. Vienas iš svarbiausių originaliųjų rasių lietuvių kalboje. Svarbus istorinis veikalas penkiosse tomuose ir kalba labai grynai. Shenandoah, Pa. 5 tomai, 1-mas 106 pusl., 2-3as 98 pusl., 3-šias 98 pusl., 4-5as 98 pusl., 5-5as 117 puslapių \$2.50

Vienoje knygoje 5 tomai, apdaryti, tik 2.75

Antanukas. B. Prūsos. Lietuviškai verė Solimas. Labai graži apyrašė. Shenandoah, Pa. 1906 m. 40 pusl. 0.10

Šauktant. T. T. Jėso. Lietuviškai išgūdas Jonas Montvila. Yra tai viena iš geriausių istoriškų apyrašų. Čion plačiai ir aiškiai perstojyti šingėdus pavelskiai iš laiko nykios kovos bulgarų už laisvę. Brooklyn, N. Y., 1904 m. 208 pusl. 0.75

Įbajorų Vuovis. Jono Kmilo. Apyrašė ir apyrašė prietaisai iš lietuvių gyvenimo tėvyneje ir Amerikoje. Shenandoah, Pa. 1906 m. 62 pusl. 0.15

Biūrokralat. Jono Kmilo. Apyrašė formoje apyrašė Lietuvos biūrokralat darbai. Shenandoah, Pa. 1907 m. 70 pusl. 0.25

Šis Daktaro Pasakojimų. II Radono diena ir III Suluokė. Šatrijos Raganos trispasaulė. Ypač gražiai apyrašė Mandriškovskis saka. Shenandoah, Pa. 1907 m. 60 pusl. 0.25

Jonukas Karšlynas eina Lietuvos pažintu. Prietelio. Pavėlasas iš Lietuvos sulenkėdus bejurg gyvenimo. Shenandoah, Pa. 1903 m. 47 pusl. 0.30

Kovats žalgiris (po Gruenvaldo). D-ro V. Petario (65-55). Istorika drama 4 aktoose. Shenandoah, Pa. 1906 m. 31 pusl. 0.15

Nepasiekė Marjet. Šatrijos Raganos. Komėdija 2-3se aktoose. Sėlnai, 1906 m. 28 pusl. 0.10

Tarp Dilgėlių Rožės. J. Jėso. Mėlodrama 3-4o dalyse, 6se aktoose iš lietuvių emigrantų gyvenimo Amerikoje. Shenandoah, Pa. 1907 m. 54 pusl. 0.30

Vaidzėliai. Valgėnos. Aiktonai veikalai: Nepadėjus, nēr ko klasti—komėdija; Negevyra sėgėno—mėnologas; Dėdė lapė nuovė—alėgėriška pasaka; Juodas Išdėvėjas—iš M. Salykovo (Šėodrin'o); Pasaika apie sėnių—iš J. Čerzėšėvskio; Oventėdijai karmėdijė—apysėkėlis; Žydų sėmana dēl mėnopolio; Bėk palaimintai!—iš H. Slenkėvičiaus; Indų legenda. Tūšėje, 1902 m. 60 pusl. 0.10

POEZIJA

Dainos, Eilės.
Baltas Karžygis. Ad. Mickėvičiaus. Eilėnis iš lenkų lietuvių kalbų versia. Shenandoah, Pa. 1906 m. 15 pusl. 0.02
Birutos kėrnas. Dirėtos dainos; Istorikas kapėnas; Birėtos kalėdė; Nėvėlėnis kėgėlytis ant Birėtos kalėdė. Shenandoah, Pa. 1897 m. 7 pusl. 0.05
Didai ir Gražina. Adomė Mierėkėvičiaus Gėrcėsiemo mēdų autorius eilėis, iš lenkų ir lietuvių kalbų vertė Jr. Jonas Plymouth, Pa. 1890 m. 92 pusl. 0.25
Majūvka. Geguolė 2 d., 1862 m. Pradėlokelio eilėis, iš Lietuvos prisigūtos. Kun. A. Mikėlo. Waterbury, Conn., 1902 m. 16 pusl. 0.10
Mindaugas. Krivo-Krivalo. Šėmė, eilėnis parašytas. Shenandoah, Pa. 1903 m. 49 pusl. 0.10
Uokėnėliu Dainos. Surėnko d-ras J. Basanavičius. Shenandoah, Pa. 1902 m. 186 pusl. 0.75

ISTORIJA, POLITIKA IR LITERATURA.

Apie lenkų kalbą Lietuvos bažnyčiose. Lietuvių raštas, paduotas Jo Šventenybei Pijui X ir visiems S. R. Katalikų Bažnyčios kardinaloms. (Ispausdinta lietuvių ir lotynų kalbose). Šioje knygoje kiekvienas gali susipažinti su lenkų politika ir valp anie su pagėbia bažnyčios nori lietuvius sulenkinti. Kada ir, Tevas ir kardinalai perėstė, tuoj padėkė Rymam Vilniaus vyskarp Bėpę ir padėdėtiniamie lankė itaskė vykskypėte viest. Kaunas, 1906 m. 73 pusl., labai didelio formato 1.25
Lietuvių Katalikų Federacija. Čion patilio Liet. Katal. Federacijos programa ir jos atsiuokimas į vienomę 0.05
Viktutė. Šėtrijos Raganos. Nėvelė. Tai geriausias mūšų gėralis ražytojos veikalas. Išrinktos lietuvių namuose turėty bėdė. Shenandoah, Pa. 1903 m. 90 pusl. 0.25
Mūsų socialistai. Jono Kmilo. Apyrašė iš paskiausių atstikimų Lietuvoje. Shenandoah, Pa. 1906 m. 57 pusl. 0.15

Centro Vyriausybės Susivienijimo Lietuvių Katalikų Am. Adresai.

Dvasiškas vadovas:
Kun. A. Milukas, Girardville, Pa.
Prezidentas:
Kun. V. Kudyra, 258 Slocum Ave, Kingston, Pa.
Vice-Prezidentas:
Iz. Nauseda, 917 33rd St., Chicago, Ill.
Kasierius:
K. Radzevičius, Shenandoah, Pa.
Sekretorius:
K. Krūšinskas, 84 So. 1-st str. Brooklyn, N. Y.
Kasos glėbėjai:
Dom. Brazinskas, Elizabeth, N. J. ir Kar. Valukonis, Duryea, Pa.
Knygėis:
Kun. V. Vizgirda, Box 1053, Plymouth, Pa.
Augėsimasas sėdas:
Kun. V. Varnagris, Brooklyn, N. Y.; J. Girdukas, Forest City, Pa.; Jonas Pranaitis, Providence, R. I.; Juozas Kovas, Waterbury, Conn.; St. Marcinėvičius, Chicago, Ill. P. Skunskis, Cleveland, Ohio.

Adresai Kuopu Sekretoriu Susiv. L.R.K.A.

N.kp.—Kur ir kas.
 1. Kingston, Luz. Co., 508 Slocum Ave.
 2. Forest City, Pa.
 3. Juozas Burdulis, P. O., box 904
 4. Elizabeth, N. J.
 5. Dom. Brazinskas, 82 Bond str.
 6. Shenandoah, Pa., Dr. V. M. Val. Tam. Krėskėvičius, P. O. L., b. 62
 7. Shenandoah, Pa., Dr. Mox. Rok. Julija Pranaitė, 17 W. Oak str.
 8. Plymouth, Pa.
 9. A. Urbanavičius, 329 River str.
 10. Pittston, Pa.
 11. L. Šepėrius, 13 Butler str.
 12. Cleveland, Ohio.
 13. Juozas Urėdėlis, 770 Clair str.
 10. Philadelphia, Pa.
 15. J. Grėstėvas, 1721 So. 4-th Str. Canedo, N. J.
 16. Waterbury, Conn.
 17. Šepėri, 87 Summit str.
 18. Shenoinia, Pa.
 19. Vincas Štokėnas, 1578 Tiegas str., Baltimore, Md.
 20. Juozas Vailauckas, 658 W. Saratoga, Pittsburg, S. P. A.
 21. V. Kūdišius, 2614 Carson st. (pa str. J. Dymčėvičiaus, 882—32-4th str.)
 22. Chicago, Ill.
 23. Martėnas Krėskėvičius, P. O., b. 73.
 24. Wilkes-Barre, Pa.
 25. Jurgis Levanavičius, 407 Almont Lane.
 26. Mendota, Ind.
 27. Adomė Senkus, 2411 S. Plum str.
 28. Northampton, Mass.
 29. Povilas Virbickis, 106 Pleasant str.
 30. Philad., Pa., D.L.K. Gėdėm. kib.
 31. A. J. Gudaitis, 84, George Church cor. Salmon & Vantage st.
 32. So. Boston, Mass.
 33. P. Mikalauckas, 390 W. Broadway.
 34. Exeter, N. H.
 35. Jeronimas Batavičia, 56 Winter st.
 36. Hastings, Pa.
 37. Juozas Pėnėras, P. O., b. 93
 38. Minersville, Pa.
 39. Juozas Stakėnevičia, P. O., b. 507
 40. Beaverdale, Pa.
 41. Jonas Zmėrėkis, P. O., b. 48, Cam. Lewiston, Me. (pris Co. Stanislovas Klemėnkis) Box 100.
 27. Minersville, Pa.
 28. Rev. V. Dargis, P. O. Box 516.
 29. Luzerne, Pa.
 30. Mot. Motiejūnas, 280 Waughn st.
 31. Cumbola, Pa.
 32. Antanas Kalėvičius, — — —
 33. Scranton, Pa.
 34. J. Vėlniauckas, 114 Theodore str.
 35. Mahanoy City, Pa.
 36. J. Jurgėvičia, 613 W. Mahan. str.
 37. Ansonia, Conn.
 38. K. Burkauckas, — Hunter str.
 39. S. Boston, Mass.
 40. J. Škėvėris, 98 Silver str.
 41. Cincinnati, Ohio.
 42. J. Dubauckas, 1128 Geat str.
 43. McKees Rocks, Pa.
 44. J. Parėvėskis, P. O. Box 235.
 45. Jurgis Zakas, 153 Ferry str.
 46. Portland, Oregon.
 47. P. Gėdėnauckas, 510 23-th str.
 48. Homestead, Pa.
 49. Bolek. Malinauckas, 318 4-th Ave.
 50. Mahanoy Plains, Pa.
 51. Jonas Andėnas, P. O. b. 34
 52. Shenandoah, Pa.
 53. A. Adomaitis, Pa.
 54. Worcester, Mass.
 55. J. Vieraitis, 8 Siegel str.
 56. Brooklyn, N. Y.
 57. K. Krūšinskas, 84 So. 1-4t Str.
 58. Prėstont, N. Y.
 59. Ant. Ausėlavėvičius, 44 So. Main str.
 60. Haverville, Mass.
 61. D. Čėnuvelėvičius, 77 River str.

43. Paquonock, Conn.
 44. J. Krėvėvičius, P. O. Lock, b. 13
 45. Sugar Notch, Pa.
 46. V. bimkonis, P. O., b. 37
 47. Mt. Carmel, Pa.
 48. Petrukevičius, 34 W. 3-rd str.
 49. Cambridge, Mass.
 50. J. Tamulytas, 37 Jefferson str.
 40. Reading, Pa.
 51. A. Jakėnėnis, 434 Minor str.
 52. Cleveland, Ohio.
 53. N. Marėskėvičius, 1738—35-th tr.
 54. New Philadelphia, Pa.
 55. Žilėkus, P. O., b. 105
 56. Lawrence, Mass.
 57. Mik. Norėkėnas, 117 Garden str.
 58. Shamokin, Pa.
 59. J. Bačkėnas, 46 Sheridan str.
 60. Grand Rapids, Mich.
 61. M. Rakištis, 241 Hamilton st.
 53. Bernice, Pa.
 54. S. Stasėvičia, P. O., b. 33
 55. Brooklyn, N. Y.
 56. J. Gražulis, 568 Diggins ave.
 57. Exeter Borough, Pa.
 58. M. Laukaitis, 728 Luzerne Ave
 59. Carlisle, Pa.
 60. C. Balt., Md.
 61. A. Radavskas, 3 Cypress str.
 62. Galitzia, Pa.
 63. P. Jogis, P. O. Box 108
 64. Duryea, Pa.
 65. K. Valukonis, P. O., b. 91
 66. Bėrgėgan, Pa.
 67. Y. Trepanaitis, 1098 Indiana Ave
 68. Youngstown, Ohio.
 69. M. Borėnkėnas, 330 Garland Ave
 70. S. Bethlehėm, Pa.
 71. G. Totoraitis, 219 New str.
 72. Shenandoah, Pa., Rytas dr. Ufėlėis Augėliūtis, 15 W. Oak str.
 65. Elizabeth, N. J.
 66. K. Vėlniauckas, 121 Bond st.
 67. Bentleyville, Pa.
 68. J. Zaikėvičius, P. O., b. 61
 69. Union City, Conn.
 70. Petras Bėstėnas, P. O., b. 56
 68. Ashley, Pa.
 71. Juozas Doblas, 126 So. Main str.
 72. Old Forge, Pa. (Coyne)
 73. St. Malinauckas Box 11,
 74. Newton Upper Falls, Mass.
 75. Longinas Bėrėnas, 154 Sinden str.
 76. Hudson, Pa.
 77. Pov. Marėkėvičius, P. O., Box 4
 74. W. Penn, Pa.
 75. S. Čėpukaitis, Shaft, Pa. P. O.
 76. Wnanam, Pa.
 77. A. Petrusėnas, Box 44.
 78. Yonkers, Pa.
 79. J. Vėlniauckas, P. O., b. 161
 81. Shenandoah, Pa. L. P. F.
 79. V. Bėlėkis, 523 W. Apple all.
 82. S. Louis, Mo.
 79. W. Christėnas, 1455 S. 2-nd str.
 83. Scranton, Pa.
 84. Gaston, Pa., 626 Ferdinand st.
 85. Meriden, Conn.
 86. A. Stankėvičia, 61 Pine str.
 85. Chicago, Ill.
 86. Šėberėtis, 4549 Heritage ave
 86. Plymouth, Pa.
 87. John Kunigėnis, 177 E. Main str.
 87. Alhėgeny, Pa.
 88. J. Mikutaitis, 1418 Hopkin str.
 89. Hazleton, Pa.
 90. Kun. J. Delėnėkaitis,
 91. Waterbury, Conn.
 92. Jonas Laudauckas, 824 Bank str.
 93. Valparaiso, Ind.
 94. D. Prapsas, room 21, Sills Hall
 95. So. Boston, Mass.
 96. J. Krėkėvičius, Cor. 5-th & Northampton str.
 97. Westville, Ill.
 98. J. Bėzėnkis, box 32
 99. So. Boston, Mass.
 Ad. Starinskas, 413 W. 1-st str.

Knygne Susiv. L. R. K. A.

randaši šios knygos:
 „Tėvyne“, 1896—1899 m. 81.20
 Bėdė Senovės Lietuvių, S. Daukėnas 40
 Lietuvių Amerikoje, Jr. Jonas 1.00
 „Kėlionė į Europą“, kun. J. Žilėnkis 2.00
 Kun. A. Burba, jo darbai ir gyvenimas 15
 Medėga mēšų vaistėnikystei, Dr. Romanavėnas 40
 Lietuviška Kristaitija 40
 Padėjimas Lietuvių Tautos, gr. L. lėvos 90
 Rankvėdis Senoviskos Istorijos, kun. A. Milūko 40
 Pėnėras 40
 Petras Žemaitis (vertimas) 100
 Medėga—imano Dapkėno biogrāfija 7.60
 Naktys, ēduardo Jungo 50
 Kraujų skėrdynas 50
 Europos Istorija, parašė Freeman 10
 Gėpėnis Jotis, parašėdėnis š Bėv. 20
 Mainėrys ir Jėbėrys 20
 Didai ir Gražina, Mick. 25
 Kuomi imonės gyvena 15
 Pėlipo olys lėpto gal, drama 10
 Jonas ē kempėris šilko 10
 Kėrnaldas Valėmėdas, Mick. 10
 Dėgnatėnis, parašė 25
 Lietuv. traktėkos studijos, Basan. 50
 Grammatika lietuviškos kalbos, parašė J. Kėlėnaitis 35
 Rev. V. Vizgirda, Plymouth, Luz. Co., Pa.

Susivienijimo Ženkliniai.

Susivienijimo L.R.K.A. naujų ženklinių prekės:
 Aukštinis po \$1.25
 Paankuotis 75c.
 Sidabriniai 75c.
 Visi ženkliniai pas kasierį.
 Prezidentas Kun. V. Kudyra,

MOCKAUS TEATRU KOMPANIJA.

Teatro perstajotyju paveikslai.

Pirmas teatras bus perstajytas naujai lietuviškos visuomenės, 11 Lapkričio (Nov.) 1907 m., New School Hall, 48tos ir Honore gatvių, Town of Lake, Chicago. Vėžinėsim per visus, lietuvių apgyventus, Amerikos miestus ir perstajysime teatrą vardu „Syk-stėnos Raitėlis“. Guodotinos parapijos ir Draugystės, norėdamas parengti perstajytą, malonės kreiptis šiuo adresu:

MOCKAUS TEATRU KOMPANIJA. 3252 Halsted Str. Chicago, Ill.

Valseizius teismas.

Vilkaviškis, Suv. gub.

Norint apie Vilkaviškio valstiečių teismą jau seniai renguosi iš patirtų faktų „Zvaigždės“ skaitytojams papasakoti, bet vis dar kenčiau ir laukiau šios tokios atmainos. Taigi sakau laukiau atmainos, mat antri metai, kaip valstiečiai išrinkto teip-pat valstietį p. Rudvalį už teisdari, tai maniau, kad nuo to laiko valstiečiai teisme atras teisybę kaip turtingas teip-pat ir varguolis, ir išnyks tos neteisybės, kurios nuo seniai čia viešpatuoja. Bet teip manydamas didei apsirauk, ką parodys šie faktai:

Šių metų Rugsėjo 2 d. (naujo st.), teisiant teisdariu p. Rudvaliu su lovininkais: p. Zemaičiu ir da vienu, kurio pavardę pamiršau, šion buvo štai kokia teisė: Vincas Badaitis iš kaimo Sarmaciū (Paezerių gminu), kuris per savo kruviną praktiką užsidirbęs šiek-tiek pinigų, o reštą pasiskolinęs nusipirko šeimpt Svarpiškių kaime, teip-pat Paezerių gminu, nuo Aproximo Rubinovičiaus (žydo) 6 marqus žemės su visu užsėliu, ir iš to užsėlio pusė grūdų turi tekti pardavikui, o antra pusė grūdų ir visi šiaudai priguli pirkiui, teip liudija pirki-mo aktas. Bet dėlėi gereno supratimo turiu paaiškinti, kad tas namas, nuo kurio atskėdė minėtus 6 marqus, susidėda iš 95 marqu žemės ir ji buvo ant nekuro laiko užnuomavęs Abelis Germaize, teip-pat žydas. Ir tajai nuomos sankalba tiesu žydai padarė privatiškai, nes per rajentą negalėjo dėi šios priežastis: mat to namo savininkai Ille Rubinovičius nuo komisoriaus leista buvo valdyti tą namą tik tolai, koliai jis gyvas bus, o po jo mirties jau jo valkai neturi tiesą tą namą valdyti. Ir teip to namo savininkai Ille Rubinovičius 1905 m. mirus, tam laukui pagal istatymą būtinai prigulėjo perėti ir krikščioniškas rankas, bet kad laukas yra geras, tai, kad ir slaptai, Abelis Ger. (kuriam panuomavo velionis sūnus Aproximas Rubinovičius), jau tretėi metai ji valdo. To namo dabartinis savininkas Aproximas Rubinovičius matydamas, kad iš nuomos jis tik nuostolius turi, o parduoti krikščioniui vistiek jis yra priverstas, tai jis ir pradėjo šimet tą lauką pardavinėti po 6 ir daugiau, kiek kas nori, marqu. Tai tarp kitų ir viršminėtas žmogelis pasiržo 6 marqus ant viršminėtu išlygu nusipirkti. Bet jam nupirkus štai kas atsitiko: nukirtus jam išderėtą užsėlį, atėmė nuo jo apart minėtų grūdų ir nuo pusės užsėlio šiaudus, kuriuos jis yra nupirkęs. Ir tai ne tas atėmė tuos grūdus su šiaudais, nuo kurio yra tas laukas pirktas, t. y. Ap., Rubinovičius, bet atėmė to namo nuomininkas, Abelis Germaize, su kurio nuomai jokio ryšio neturėjo. Tasyk pirktas, V. Badaitis, negaudamas su minėtu nuomininku jokios rodos, ji i valstiečių teismą apskundė, tikrai ma-

nydamas per teismą atsiimti savo šiaudus. Bet nabagas apsiriko, nes tos visiškaikitai, nekaip manė. Ir teip apskundikui, V. Badaičiui su lūdininkais: Juozu Matulaičiu ir Tomošium Matulaičiu teisme pripažinus viską teip kaip atsitiko, kaltininkas Abelis Germaize ant to viešai atsakė štai kai: „Kad tau šiaudai priguli, tai aš tau juos galiu atiduoti.“

Tai norint kaltininkas viešai teisme pripažino šiaudus atiduosiąs, vienok teismas kaltininką (žyda) visiškaikitai nuo atidavimo paluosavo, pripažindamas, kad tas viskas priguli jam kaip to namo nuomininkui, nors apie jo nuomą tik vien iš jo paties lūpų yra girdėjęs, nes žydas apie tą nuomą jokiu dokumentu neturėjo. Ir iš kur jis paims tuos dokumentus, kaip ju visiškaikitai neri!

O dėlko teismas nuo kaltininko apie tai dokumentu nepareikalavo ir dėlko teip neteisingai tą vargą žmogelį nukriaunde, tai aš apie tai nežinau; aš tik tiek žinau, kad tas kuris yra ištikro kalto, t. y. kuris būdamas kaltu likosi pateisintas, yra turtingas ir žydas, o anas, kuris įšėjojo per teismą teisybės, kurios neatrado, yra bėdnas ir geras katalikas.

A. Kalnys.

Punskas, Suv. gub.

Neperseniai iš netyčių i-puolė man i rankas 28 num. „Zvaigždės“ šiu metu, kuri peržiūrėdamas radau repliką „Ziburiečio“, duotą „Punsko Lietuviui“, rašiusiam 22 numerje to paties laikraščio apie ūnykščių ištvirkėlių silpnybės ir apie surimą tvarkos, buvusios prie kun. Norkevičiaus.

Kiek manau ir atjaunū, „Ziburiečių“ matos, kad ta korespondencija išėjo iš po plunksnos paties kun. Norkevičiaus. Todėl-gi, turėdamas omenėj septynis darbus galeistingus link sielos, o tarp jų ir klystančius perspėti, matau reikalą prisiekti gerbiamaigai „Zvaigždės“ Redakcijai nekurius paaiškinimus, iš kurių lengva bus pačiam „Ziburiečiui“ pažinti savo klaidą, jei ištikro teip mano.

Pirmiausiai turiu pažymėti, kad „Lietuviai“ nereikalingai užklidė punskiečių nuopuolius. Nereikalingai dėlto, kad tokiu būdu nieko nepataisys, nieko ant gero kelio neatves, teip kaip plaudamas kur iš jų pamazgomis tyrai jo nenuparazoms. Gryną tobulystę šiandien sunku atrasti, nei geras su blogu kaip kvėdėl su kukaliais visur maišosi — geriausiai ten yra, kur geras blogą persveria, o kur yra svaras gero, ten lutą blogo reiktia atieisti.

Punskiečiai, abelnai sakant, yra žmonės geri, dievobaimingi, nuolankūs, pargėliams galeistingi. Elgėtas tarp jų vargu nepažista, šelpia juos namuosa atėjus, ir beveik per visus metus, ypač rudens laike, važinodami bažnyčioje, ar tai su mirusiu, ar teip šv. Mišū išklausytų, niekados tuš-

čiom nevažiuoja, o jau per didesnes šventes, kaip antai: Velykų, Kalėdų, dienų Visių Šventųjų ir Uždūšinėj, tai neri, ką ir sakyti. Nevien duonelės ir uždaro krepšius prisikėmė, bet ir skatiko nemažai gauna.

Galeistingumo dora punskiečių širdyse iš pat mažimėlės pradėda klestėti. Atėjus vargšui namuosa, motina dzakė išmalda paduoda jam per rankas kudiok, žym' ją tikint, kad Dievas iš nekalto rankos su didesne melle priima ir brangiau užmoka. Tokia eile kudiokis iš mažimėlės mokinaisi būti pargėliams galeistingu.

Da vienas labai grauzas paprotys, kurius punskiečiams garbė daro. Kasmet jie, 17-tą Rugsėjo, dienėje penkių žaidžų šv. Pranciškaus, užperka egzėkvijas už dūšias mirusių savo ganytojų. Teip-pat ir vargšo, kaime mirusio, nekėša žemėn kaip bulvių maišo, bet tankiai su-dėję kelis rublius su Mišiomis palaidoja. Patyrimas parodo, kad grauzas pavyzdys yra geriausias doros mokytoju, taigi ir sakoma yra: „Ilgas kelias per prisakykus, trumpas ir naudingas per pavyzdžius.“ Tikrai teip esant, „Lietuviai“ daugiau naudos būtų padarę, supažindindami „Zvaigždės“ skaitytojus su viršminėtomis punskiečių doromis, nei su nekuriu ištvirkėliu nuopuolimais.

Kaslink bažnytelės, ir čia „Lietuvio“ apsiriktą. Kunigas Norkevičius ne tam tikslui ją ant naujo kapinyno statė, kad girtuokliams attraukti nuo girtuoklystės, bet kaip paminklą ant savo grabo, kuriame, persiskyrus su šiuo pasauliu, reikis laukti balso triubos Anielo, saukiandėjo teisman.

Paprotys statymo tokių paminklų nėra išmislus vieno kunigo Norkevičiaus — kas tiki kūną krikščionies kataliko esant šv. Dvasios bažnyčia ir sąnariais Kristaus kūno, tas rūpinasi ji padoriai ir palaidoti. Netikėlis tik sako: „Man vistiek, kur mane negyva pasties, gal mesti kad ir i balą.“

Paminėjus kopyliū, matau reikalą pridurti, kad altorius ir meledionas, kurį „Lietuviai“ vargonais pavadino, ne kfinigo Norkevičiaus įtaisytos — įtaisė juos dabartinis Igliaukos klebonas, kun. Jonas Katilius, kuriam reiktia teisybę pripažinti, kad gyvendamas Punske nesnaudė. Jo nuomonė apie reikalą kopylėlės buvo visai kitokia, nei dabar. Jis turėjo omenėje galeistū atėitėje pasitaikyti tokius atsitikimus, kokis jau sykį Punske pasitaikė, kuomet sudegus bažnyčiaj reikėjo su pamaldomis persikelti i kopylėtė ant senojo kapinyno, kurioje ne daugiau kaip 30 žmonių gal tilpti. Todėl ir altorijū itaisė su šietrole Svecčiausiam Sakramentui užlaikyti.

„Ziburietis“ atidavęs garbė kunigui Norkevičiui už pastatymą minėtos bažnytelės, kurią kur kitur lotyniškų žodžių „elegans“ pavadinu, pranešė plačiam pasauliui, kad jau nauja pradėda

irti. Užmiršo mat, kad pasaulėj nėra nieko amžino, kad kiekvienas daiktas reikalauja priežiūros, o kur jos nėra, ten ir geležis nelaikys.

Kopylėtė stovi jau nuo metu 1890, neri tada nieko stebėtino, kad iš vakarų pusės, iš kur tankiausiai atplaukia audros, vietomis tinkas pradėda atpuldinėti. Kaltė tai amatninku, kurie jau dirbo. Kur plyšiai tarp plytų perplini kalkių, ten tinkas, išdrėbtas kaip ant lentos, žinoma ilgai laikytis negali, užtai kur plyšiai gilesti, ten kaip vinimis prikalta laikosi. Yra tai pasarga, kurios statant bažnyčia ar kokią kitą triobą po tinku, niekam neverta užmiršti.

Pataisymui tos mažos audru padarytos jeibės tuotarp ne daugiausiai reiktų, gana turėti gera norą ir prisilaikyti principo vieno jau mirusio klebono: „Jei patys nieko neveikiame, tai prilakykime nors tą, ką kiti padarė.“ Trukstant vieno ir kito, kopyliū, žinoma, turės sugrūti.

Parapija nors apsiėmė, ją užlaikyti ir sudėjo deklaraciją ant rašto, bet ant jos atsidėti negalima. Toki reikala, kaip iš, dvi šviesios akys greičiau pamatys, nei šimtas primerktu. Parapija tai nerėgys, kuris nors savo įlegomis vaikščioti gali, bet reikalauja vadovo, — vadovo nėra, nors būtu ir draučiausias, patarnės sau neduos.

Iškaščū, kurių „Ziburietis“ teip bijo, nei pats jų duoti, nei iš parapijos rantioti nereikalauja. Tam tikslui yra versmė, iš kurios kada norint naudotis galima, reiktia tik nesnaudti.

„Ziburietis“ gal paklaus, kame-gi yra ta versmė, iš kurios naudotis galima? Ogi teip vadinama paklaudoji, nuo daugel metų nejudinta, prie kurios seniau pridėdavo po 30—35 rubliū. Nedideli tai pridėkai, teisybė, bet per daug metų, perskaitant prie to ir metinius nuosimėtos, šeši šimtai rubliū galėjo susirinkti.

„Ziburietis“ patėmijo, kad esant kopylėtėi ant senojo kapinyno labai gražioj vietoj, geriau ir padoriau būtų būvė padidint ir užtvarkyti senaj kapinyną su viena kopyliū, nei dabar užlaikyti du kapinynu su dviem kopyliūm.

Parasga gana liogiška: bėda tik, kad be apmąstymo ir apžiūrėjimo vietos pasakytą.

Senasis kapinynas kiek galima buvo padidint, jau sykį padidintas, ką ir pats aptvartas, ir visas puses iškraipytas, parodo — daugiau jo padidint negalima. Viena, kad patis žmonės nenorejo, nes žemė vietomis per daug vandeniu pažlūgus; gliūni duobė pakasus, kūną kaip pėdą kanapių vandenin reik merkti, — o antra kad nebuvo kur.

Punsko parapija tuomet buvo gana didelė, nes pagal upėdišką sąrašą, iš priežasties pareikalavome trečiojo vikaro, kuometuo 1892 sustatyta, gyventojų skaitlius pervirsino 14 tūkstančių, žinoma su tais, kurie vargo

Amerikos kasyklose, o knygoje čia buvo užrašyti.

Tokiai daugybei svietelio esant, reikėjo ir žemės nemažo ploto įieškoti laidojimi mirusių. Priprikti prie senojo kapinyno ne daugiau galima buvo, kaip margas, ir tai ne nuo vieno savininko, bet nuo kelių. Taigi kad būt teip padaryta, kaip „Ziburietis“ savo replikoj užmanė, tai jau trečiu kartu būtų reikėję didinti, nes nuo laiko kaip pradėta ant naujojo kapinyno laidoti, palaidota jau suviršom penki tūkstančiai.

„Ziburietis“ aimanuoja, kad tas tolimas žmonėms ir kunigams įgrista.

Arčiau, žinoma, būtų geriau, bet kad atskančios vietos artū nebuvo, tai turi būt gerai kaip yra. Aimanuojant žmonių už tolimą negirdėjau, o jei kunigai aimanuoja, tai tik per ištvirkėlius. Nieko nesakyčiau tiems, ką su žmonių reikalais turi kelis dešetus mylių važiuoti, kaip yra plačioj Mozilevo vyskupystėj. Bet aimanuoti už pavaižiavimą vieno versto, jau būtų nedovanotina.

Apie punskiečių girtybę „Lietuvio“ teip-pat perdaug pasakytą. Bliavybė, teisybė, čia ne žydi; kaip visur, teip ir čia, girtuokliū netrūksta, ką ir pats „Ziburietis“, išrodydamas priežastis tos biaurios ydos, ypač ilgas vestuves ir stovinėjimus istisios nakties pas svočias, pripažista, — bet visgi ne tiek, kaip kitur kur tenka matyti.

Kad ilgos vestuvės daug pragaisties namuose padarot, tas tai teisybė. Bet kad jos būtų vienintelė ir didžiausia priežastim girtybiū, abejoju.

Vestuvių šiandien labai mažai, nes didesni pusė jau nuomonės, ypačiai bernaičių, Amerikon išvažiūje. Punske seniau būdavo arti pusantrio šimto, dabar nežinau ar yra to skaitliaus „pusė. Beto, atmetus vestuves vargšū, kurie ilgų pokiliū visai nedaro, proga girtybėn iš šalies vestuviū bus nepertankiausia. Aš sakyčiau, didesnę tam ištvirkimui progą duoda tas, ko mes visai už blogo nelaikome, o kas pro minios akis nepraeina neuzmatomai: — Turiu čia mintįj klaidingai suprastą vaishingumą, kurį teip-pat turu ydų paskaityti reiktia. Vaišingumo, kaip reikis prasto, niekas nepėikia, bet išskyrusi iš tvarkos kasgi pagirti gali!

Jei ilgos vestuvės teisingai yra paimomos už pragaištingas, tai garbė „Ziburiečiui“, kad po jo kamanda Punske kunigai ryžosi su trumpinti. Patarčiau tik aš apribuotas tam tikslui priemonės geriau atskančiomis pakeisti. Nors ir su tokio mis, kaip užtikrina tas-gi „Ziburietis“, pasiekta jau tiek, kad žmonės pradėda dėkoti, tačiau jei atlikus pareigą drausmės reiktia persiprašyti, tai aiškūs daiktas, kad priemonės stipraus pamato neturėjo, sumažino tik autoriteta, o tuo patim ir iškėmė ant žmonių nusilpėno.

Už stovinėjimus mat pas

visokias svočias, pagal jo nuomonė, kalčiausia esant jaunoji, kurią pirma visų ir pabausti reiktia.

Pažiūrėjus i tą dalyką šviesiau, ne jaunaig, kuri tokiose aplinkybėse nėra ponis savo valios, bet reiktų kaltinti ir bausti jaunuų tėvus už nereikalingą alkvojimą turto ant pragaištingų pokyliū, kuri naudingiau būtų dukterei ar sūnui leidžiant i žmones, apart prasto kraičio ir išlaisdas ant vestuvių pridėti.

Pasivieėjimas su giminėmis, kaimynais ir prieteliais nėra Bažnyčios udrėdaustas, kai-kada yra jis net ir reikalingas, atgavimui meilės, prietelystės, sutvarkymui suirusių santikių vienu su kitais; bet ar-gi negana, ne užtenka dienos, kitos? ar būtinai reiktia užti istisą savaitę ir da pabaigoj nevienam atsiirti?

Todėl da kartą sakau: garbė „Ziburiečiui“ už teip gražų ir naudingą užmanymą, — Dieve tik jam padėk pasekmingai ji įvykdinti.

Indomiausia žinia, paimta iš „Ziburiečio“ replikos, yra ši: kad Punskas, per amžius žlugęs tamsybyje, staiga stebėklingu galima sakyti būdu ėmė ir apsiėvėti. Seniau, mat, apsvietimu žmoniū, ant „Ziburiečio“, niekas čia nesirūpino. Pranokėjai jo, kiek tik jų nuo Punsko ikūrimo buvo, gal kaip kačeros kumpe stovėjo, jis tik, pirmutinis atjaunėtas, tai nelaimė, šiais metais įvedė suaugusiems vakarinis kursus, kuriais jie prasinaudodami tiek jau prasinaudodami tiek jau prasinaudodami nekėmė įsiškaityti, dabar jau didesni pusė susirinkusių bažnyčion iš knygu meldžiasi, o iš-eiviai iš Amerikos, kareiviai iš karūnėmės, laikūs tėvynėn savarankiškai rašo. Taigi tegul dabar kas pasako, kad čia ne stebėklas, jei teip trumpame laike tokią didelė atmaina pasidarė?

Bet gana jau improvizuoti, reiktia ir teisybę pasakyti. Nebuvo čia lietuviškos mokyklos patentuotos, kaip ir dabar jos nėra, bet buvo mokyklos naminės, kas mokėdavo skaityti, tas buvo mokytojumi. Kunigai parpindavo elementoriū, o motina sėdėdama po rateliu, arba kokiis senelis slapčia eidamas per kamą, greičiau ir daugiau išmokydavo, negu tie improvizuoti „vakariniai kursai“. Kad nors jie būtų suorganizuoti teip, kad atsavu vyriškijėje, o atsavu moteriškiosis vaikščioti, tai pusė bėdos būtų. Bet atėidami ir grįždami namon vakarais maištrium, daugiau blogo nei gerū išimokys.

„Ziburiečiui“, kiek manau, labiausiai nepatiko tas, kad „Lietuviai“ savo korespondencijoje paminėjo, ku buvo girdėjęs sakant, kad kopylėtė ant naujojo kapinyno nereikalinga.

Nors „Ziburietis“ užtikrina, kad žmonės teip žėnai da nenupulė, ir kaip da vadą stato budavojama Becciuose bažnyčia, bet tuomi nieko nepertikrė, kad tai neteisybė. Becciuose stato bažnyčia, nes tam kraštui bažnyčia reikalinga, o kas

kur koki daiktą apleidžia, netaiso, tai-gi ar ne aiškus daiktas, kad ji už nereikalingą laiką?

Pagalvius užmiršo „Ziurietis“, kad ir pats būtų pašojo prasmę pasakė: „geriau ir net padoriau būtų buvę padidinti ir sutvarkyti senąjį kapinyną su viena koplyčia, nei dabar užliakti tu, su dviem koplyčiom.“

Teisybę sakant, jei kunigas Norkevičius statė tą Dievo butelį kaip paminklą ant būsiąsio savo po juo mirsi grabo, tai jam pačiam ir užliakti reiktų. Tas tai tikra teisybė, bet jeigu jis patol turėtų stovėti, kol ji kunigas Norkevičius prilaikys, o jam mirus turėtų sugriūti, tai jau ir sena bobutė su praštu, kad išskaišai ant to dėti būtų nereikalingu atkvienu skatiko.

Baigdamas aiškinti kitokias žinias, klaidingai paduotas „Lietuvio“ korespondencijoje ir „Ziburiedio“ repilkoje 22 ir 28 NN. „Zvaigždės“, negalūni palikti nieko nepaminėjus ir apie šulinį, užkliudyta „Lietuvio“ korespondencijoje.

Gerai šulinys ir tyras jame vanduo ne mažiau gyvenimui reikalingi, kaip ir valgis. Nes kaip be valgio, taip ir be gėrymo žmogus gyvuoja negali. Teisybę sakant, Punkske vandens niekadoms nestokuoja, nes čia yra ežerėlis, kelias tik žingsniais atstu nuo klebonijos. Kadangi jame kailiai žiema kailius, midžaišiai visokius dažinius ir žydai išlyskėjus savo skarmalus plauna, tai nesant iš niekur nei prieplaukos, nei išplaukos, lengva suprasti, koks jame yra vanduo. Vasaros laikė pakraščiais kaip žolė žaliuoja ir blauriai atsiduoda. Beto buvo čia ir šūnelis, pakalnėje, kelias žingsniais nuo ežero atstu, ant to paties pažemio su ežeru iškastas, tai ir vandenio jame, ypač pavasarį ežerui patvinus, nė kiek nebuvo geresnis už ežerinį. Nebuvę prie jo svarsčio semti vandeniu, nes su ranka galima buvo pasiekti. Taigi žmonės pasilenkę sėdami, primėtydavo į jį visokių negeročių: pypti, tabakerių, ražančių, mazgelių tai su pipirais, tai su kamparū. Mėsdami rzdavo ir pinigų, ir peiliukų, bonkų sumuštą ir visokių kitų galų, nuo kurių, žinoma, vanduo ir juo blaurėsi skystima pavirzdavo. Geriant * toki vandenį, sveikliausias žmogus galėjo ligą gauti. Taigi kunigas Norkevičius, pribuvęs Punkskan 1881 metais, rizosi įšiekti geresnio, ir padedant Dievui, šen ir ten kasinėdamas, atrado ant kalno, kelias žingsniais atstu nuo klebonijos. Kadangi vandens jame tiek tik buvo, kiek galima buvo įsikasti į vandeninį sluogsnį žemės, daugiau viršūn neklėjo, tai nors namų reikalams užteko, bet kad ir svietuliui, šventomis dienomis bažnyčion susirinkus, nepritrūktų, iškasė ir kitą šulinį, beveik po paties šventoriaus vartais. Aptvėrė nudažytais statinėliais, kad visados apie jį būtų tyra, prikaustė ant ilgo rėtėžio varinį indelį

ir meldė žmonių, kad neklaidydami aludžiu, vandenėliu gesintų troškimą.

Tas pastarasis šulinys, pagal mano nuomonę reikalingas, šiandien jau apleistas ir darželis apie jį išardytas; pasilikti tik vienas prie klebonijos. Bet užtenka ir to, juo labiau, kad daugumas ištvirkėlių, patėmiję pilną prižiūsi grybų, ir bertainius apraugytų agurkų, o teipat dažinoje, kad ir kalakutas per neatsargumą įkritęs per ilgą laiką susileido, iš baimės neva kad gumbas neužpultų, o jei šventė kokia pripuola Pėnyčioj, tai kad pasuinko neperlaužtų, eina ir aludė gesinti troškimą. Net ir pati vyrėja, pabūgusi to paties pavojaus, lupėsi vieną kartą šulinį užraktyti.

Nebūdamas daktaru nežinau, ar nuo vandenio gali užpulti gumbas, — bet kas link perlauižimo pasuinko, tai sakau drąsiai, kad baimė nereikalinga, nes atmetus nagus, kaulus ir plunksnas, kurios susileisti negalėjo, mėšos ne daugiausiai buvo. S. N.

Iš Lietuvos.

PUNSKAS (Suv. gub.) Pas mus vasaros šimet kaip ir nebuvo, vis lįjo ir lįjo; žmonės tik vogte pavogė nuo laukų javus. Jau net baimė emė, kad rugiai nesudrygtų, bet kad ir lįjo, visgi „pavogė“ ir nesudrygo, nes gana šalta buvo. Nors rugiai buvo gana gražūs, bet dabar vis-gi brangūs, turbūt iš priežasties, kad kitur nekaip užderėjo. Sienuos daugumas jau apitvėrusius suvežė pastogėn. Bulvės, ypač žemumose, supuvo. Žodžių sakant, nekokie pas mus metal, ypač kad sienos supuvo, o dobilai išsalo. Iš netos priežasties ir gyvuliai kur-kas dabar atpigro.

Jeigu dar pridursiu, kad senoji valdymo tvarka vėl pas mus grįžta, kad vėl draudžiama žmonėms liuosi be valdžios daleidimo šviestis, steigti mokyklas, skaityklas ir knygynus, tai turėsite pavelskį mūsų vargingo čia padėjimo. Tuo tarpu eina čia neva rinkimai Dūmon, bet kas iš to! Beveik visai atšale, nieks jau nepaiso, nes nieko gero iš to nesitiki. „Tai ir vėl išvaiks...“ sako žmonės. Žinoma, kad tos Dūmos, tai tik žmonių viliojimas... Tai mat, mūsų gyvenimas tai ne pas jus, Amerikoje... kur visokie geri sumanyti klūdūnė nežino. Čia, tai kas kita... Žodžiu, painios ir painios be galo, be krašto.

Mat Varšavos gubernatoriaus nemiega ir tik rengia ir už viską baudas po 3 tūkstantus rublių, arba ilgą ir sunkų kalėjimą už knygynų steigimus ir kitus apsvietimo darbus. Dieve duok, kad kita kartą galėčiau linksmesnių žinelių prisistūti! Keimelis.

PUNSKAS (Suv. gub.) Nepersienai mūsų parapijoje mergina susigavus vaikuką įmetė į dirpinę ir pati

sugrįžusi namon užlipusi ant pečiaus emė bais dejuoti, raičidamosi, ir tuomi laikų pati pasimirė. Motina palaidojo ant šventintų kapinių, o vaikuką patvoryje. Kraiveniose M. už savo sesers vaikina pėršovė, tik tai ne mirtinai, U-ka; dabar vienas gali ligonbutyje, o kitas sėdi kalėjime. Taigi kaimynėliams nelabai smėgu netekus stūnelių pačiame darbinetyje, prieto dar ir kitiems žmonėms klatnis su teismai ir tyrinėjimais. Vis tai vaisiai blogo išauklėjimo vaikeliu.

Per Žolinę buvo pradėtos giedoti giesmės kaip klatnų dienoje prieš sumą per procesiją lenkiškai; bet vienas lietuvius neužsileidždamas traukė lietuviaiškai, neklusdydamas nei stabdymo, ir už jo toki nepaklusnumą neva „bunta“ padavė teisman. Tai tau ir lietuvystė Punkskė! Nors lenkai jau nuo lietuvių atsėkyrė ir susitvėrė nuosavą parapiją, tačiau pamaldų tvarkoj jokios atmainos nėra: kaip buvo pusiau lenkiškos su lietuviškomis pamaldomis, taip ir toliau eina. Lietuvys.

Naujai prisirasze prie Susivienijimo Liet. R. K. A.

4 kuopa, Shenandoah, Pa. (Draug. Vysk. M. Valančiaus): Motiejus Cizauskas, Konstancija Staskevičienė. 16 kuopa, Chicago, Ill. (nauja): Mateušas A. Vabal, Antanas P. Gerdzūnas, Petras P. Gražinskas, Vincentas Al. Latvenas, Juozapas Kelmickis, Jonas Pužauskis, Boleslovas J. Liudakevičia, Konstantinas A. Ginėauskis, Antanas J. Lazdauskas, Marijona Gerdzūniūtė, Tadeušas Jurkienas, Jonas Rudaitis, Ona Šilauškiūtė, Marijona Uselienė, Jonas B. Guzikauskas, Viktoras Gabrielis, Antanas Kisielis, Tekla Casienė, Jurgis Jaškutis, Eugenija Ginėauskaitė, Ona Leonycė, Kazimiera Tryminskaitė, Anastasas Valančius, Petras Brazas, Kazimieras Karaliūnas, Antanina Runavičiūtė, Emilija Andruškevičienė, Ona Jaškulaitė, Juozapas Mitrunas, Marcelė Cizauskiūtė, Juzefa Zybalielaitė, Agota Rudaitienė, Domicelė Blaževičiūtė, Vincentas Dovidaitis, Ursulė Zigulitė. 27 kuopa, Minersville, Pa. (Draug. šv. Razončiaus): Juozas Varnagiris. 43 kuopa, Portchester, N. Y. (Draug. šv. Juozapas): Anelė Mizgerienė, Juozapas Preikša. 61 kuopa, Duryea, Pa.: Augustas Rinkevičius, Jieva Rinkevičienė, Mikolas Laubinis, Jonas Mačulskis. 75 kuopa, Wanamie, Pa.: Antanas Franka. 87 kuopa, Allegheny, Pa.: Dominikas Rogas, Juzefa Raminauskaitė, Rozalija Simoniavičiūtė. 94 kuopa, Westville, Ill.: Ona Ziobutaitė, Alena Matukaitė, Aleksandra Kvedera.

97 kuopa, Lawrence, Mass. (Draug. šv. Elzbietos): Marijona Kazlauskaitė, Pa-

lonija Balčunaitė, Salomeja Armonienė.

98 kuopa, So. Chicago, Ill. (nauja): Juozapas J. Birsynas, Izabelė Adomavičienė, Marijona Pietelienė, Barbara Pojokienė, Antanina Kėgavičienė, Teresa Matuševičienė, Anastazija Buziukė, Juozapas Rimkus, Alena L. Uliackienė, Rozalija Koveckaitė, Juozapas J. Bardauskas, Vincentas P. Almonas, Juozapas J. Renstaitis, Antanas Pojokas, Petronelė Miokevičienė.

99 kuopa, Chicago, Ill.: (Sv. Jungio parap. giedoj. nauja): Bonifacas Janušauskas, Kazimieras K. Pocius, Pranciška Vainauskaitė, Monika Gurinska, Tadeušas Zastarskis, Salomeja Janušauskaitė, Barbara Paulauskaitė, Kazimiera Bredaižė, Marijona Edrigrėvičienė, Marijona Mazilauskienė, Ona Palionaitė, Stanislovas Marilunas, Ona Jačkaičė, Marijona Kutniauskaitė, Juozapas Gurinskas, Dominikas Pališaitis, Feliksas Manelis, Antanas Kulikauskas, Veronika Sudaite, Marijona Mikalskaitė, Antanas Kisielius, Petras Simonaitis, Povilas Balčius, Juozapas Janėliūnas, Antanas Adomaitis, Vincentas Stankus, Ona Juodzikė, Petras Stirbis, Jonas Juodis, Amelija Daimonaitė, Petras Satkauskas, Petras Kupstas, Ursulė Petkaitė, Petronėlė Strainaitė, Antanas Paulauskas.

100 kuopa, Chicago, Ill. (Did. Kunigaiškio Vytauto, nauja): Antanas Radomskas, Jonas Grigula, Povilas Valulis, Vincas Sabaliauskas, Antanas Urbanavičius, Jonas Paungenis, Jozefa Kavalauskienė, Ona Laubickienė, Petras Milaševičius, Juozapas Sedutis, Jonas Panvežys, Stanislovas Petrošius, Kazimieras Paulauskis, Elzbieta Jaukšienė, Aleksandras Monstavičia, Jonas Jaukštis, Jonas Petruškevičia, Antanas Lamadauskis, Vincenta Gedvilaitė, Ona Klesauskaitė, Konstantas Juokupa, Mikolas Sasinas. 84 kuopa, Meridan, Conn.: Povilas Kušlys, Antanas Gurklys. K. Krūšinskas, Centr. sek.

Galinga Szuota.

Porą savažičių atgal atsilbaidė iš kuzin kur nežinomos tautos nekoksai Antanov, socialistų misijonierius, į Schuykill'o pavieto miestelį, pasigyrė po sau prieinamus laikraščius, būk šiose apiėlinkėse jam visur neapsakytai pasisekė ir daug nuveikė savo partijos naudai. Tarpe kitko apsisukė Markso stūnelis, juog Girardvillėje jojo prakalbos, tarant padukusios bobos lepalai, šleikščiausi keiksmas, net blizgančias pasekmes turėjusios. Tas tai tikra teisybė, nes kaip ponia Utarinė su didėle šluota iškrapino iš savo stubos garsų plepelininką, tai ne-truktus mažne visa vietinė socialistų kuopa pabalo. Jau ant rytojaus po tokiai operacijai viens po kitam nauji Antonovo pasekėjai

apgaleistaudami savo paklydimą, atsiradė nuo peišočių organizacijos ir sugrįžo prie normališko katalikų gyvenimo.

Tepalaiminta būnie p-nios Utarinės šluota — ir, Dieve duok, kad kiekviename miestelyje lietuvės moters panašiai nupraustų socialistas. X.

Amerikos Naujienos

Bankos bėdoje. New York, 22 Spalių. Kniekerbocker Trust kompanija, viena iš seniausių ir didžiausių bankų visioje žemėje, sustojė vedusi savo reikalus ir uždarė duris, nes įstengdama išmokėti žmoniems jų padėtus ten pinigų. Tarp žmonių mat išsiplatinę žmonas, kad ana kompanija nesaugi, o keliems suskubus atsiūmė iš ten pinigų, ūnai pradėjo iš visų miesto dalių pribūti žmonės padėjusieji ten savo pinigų. Per pusę dienos banka išmokėjo daugiau nei 10 milijonų dolerių ilgai eilė susibrovusių žmonių. Negalėdama gauti daugiau gatavų pinigų, ji turėjo duris uždaryti. Pasitikama bet, kad žmonės savo pinigų atgaus, kada kompanija galės išskolintus savo pinigų vėl attraukti ir žmonėms išmokėti.

Minėtos kompanijos nelaimė persinėe ir ant kitų jų su New Yorko banku; kiekviena laikė tiek galint daug pinigų ant rankų, tikėdamosi, kad žmonės ateisį jų pareikalauti. Pasekme to gatavų pinigų pasiskolinti gavo tik už augščiausius procentus. Daugel didelių vaizbos namų, negalėdami gauti gatavų pinigų paskolinti ant savo užstovų, ketino subankrutyti. Pačioje bėdoje sustelkė kuopa didžiausių žemės piniguočių: Morgan'as, Rockefeller'is ir kiti, teipgi valdžios išdininikas Cortelyou, ir išskolino daugiau nei 100 milijonų gatavų pinigų vyvairios bankoms ir vaizbos namams už neaugstus palkius. Tatal pagelbėjo. Daugelis mažesnių bankų, kurie bėdoje buvo uždarę duris, perkartinėdame buvo atrasti gerame padėjime ir vėl galėjo rokalus vesti.

Balonų lenktynės. St. Louis, Mo., 25 Spalių. Daugiau nei 100 tūkstančių žmonių Panedelyje susirinko pasižiūrėti terptautikų jų lenktynių balonais. Lenktynės dalyvavo 9 balonai iš Vokietijos, Prancūzijos ir Suv. Valstijų. Vėjai išnešė balonus ir įvairius kraštus rytuose. Toliausiai nulėkė du vokiečių su savo balonu: nusileido jie visai arti Atlantiko pajūrio, ties Asbury Park, N. J., anksiti Serodos ryta, perlikę 873 mylias; būtu galėję dar toliau nulėkti, nes turėjo apščią gazo ir maisto. Kiti balonai nusileido vienas ties Herbertsville, N. J., kitas ties Dover, Del., trečias ties

Westminster, Md., du net Virginijoje.

Lenktynės valdomos balonais išlaimėjo nekurus L. Beachy su savo cigaro pavaldalo balonu, valdomu mašina varomais irklais; jis nulėkė iki nekurus vietos mylia atstu ir sugrįžo į pasikėlimo vietą laike 4½ minutes.

Pigios gaspados. New York, 23 Spalių. Ant kampo 36-tos uličios ir 7-tos Avenue tapo atidarytas naujas Mills Hotelis, turintis 14 augstų ir 1873 miegamus kambarius. Tuojaus pirmą vakarą daugiau nei 600 svečių paėmė kambarius, ilga eilė jų buvo jau belaukianti gaspados atidarymo. Tai yra ketvirta tos rūšies gaspadų New York'e, pabudavotų milijonieriaus D. O. Mills, kurs jau pirm kokuo dešimt metų apsiėmė savo pinigais tam apversti, idant neturtingiems žmonėms suteikti tokias gaspadas, kuriose turėtų už pigiausias prekes kuodžiausiai smaugama. Žemutiniame flore yra restauracija, kur žmogus darbininkas gali pavalgyti už 5c iki 30c; kambarys 6 pėdų plotis ir 8 pėdų ilgas gali būti pasamdyti ant dienos už 30c, kitokis mažumą didesnis už 40c. Svečiamis paskirta kuopukambariai, pasisėdėvavimo kambariai, maudynės ir visokie brangiausių gaspadų įtaisymai. Savininkas Mills tu gaspadų užliakymui nieko nedam ka, bet apturi dar prigulinti pelną.

Strytkaris susikūle. Wilkes-Barre, Pa., 23 Spalių. Ant South Street anksiti Serodos ryta susikūle strytkaris, negalėdamas susilaikyti bėgant žemyn stačiąja uličia. Iš 14 pasazierių 10 tapo nemazai sužeisti ir karas augstynokas apsvietė ant gatvės. Nelaimė kalti buvo drėgni lapai, nuapuolė ant vežiu, per kur-uose ratai slėdo ir nedavė karui susilaikyti.

Valdžia mokys farmerius. Harrisburg, Pa., 26 Spalių. Pensilvanijos valstijos agrikultūros departamentas parengė planus, kaip geriausiai išmokyti farmerius kuonandingiausiai vesti ūkė. Nuo 19 d. Lapkričio prasidedant per visą žiemą po visus pavietus bus laikytos lekijos farmeriams. 70 moklavirčių prakabininkų pasamdyta, kurie mokys apie vyvairius farmų reikalus; kiekvienas jų duos po tris iki 10 lekčių.

Kova prieš sausligę. Harrisburg, Pa., 26 Spalių. Valstijos sveikatos vyriausybė, po vadovystės komisijonieriaus Dixon, sutarė naujovišką būdą kovoję prieš sausligę. Katruose namuose tik patirs esant sausligę serganti, ten nusius tyčia išmokinta ligonių prižiūrėtoja, kuri serganti išmokyta kaip įsitaisyti gyvenimą, kokius valgius valgyti, kaip pasielgti, paaiškinti apie svarbumą leidimo tyro oro ir saulės šviestos gyvenamą kambarį, peržiūrės teipgi, ar daugiau kas na-

muose serga, ir tta Kiekvienas iš valstijos 67 pavietų bus įtaisyta aptieka (dispensary), kur uždyka peržiūrės ir gydys sausligę sergančius. Pasitikiama tokiu būdu išgydyti šimtus ligonių, pas kuriuos liga dar neįsivyravusi ir todėl lengvai išgydytina. Tokis dispensary jau atidarytas Wilkes-Barruose, kur laike kelių mėnesių gydytojai prižiūri 137 ligonius; iš tų apie 50 jau žymiai pasveiko.

Tasčiau ant saulės.

Pittsburg, Pa., 24 Spalių. Profesorius J. Brashier iš šio miesto praneša, kad ant saulės paviršio per paskutinį laiką užtėmė daugybę taškų, keilolių kaip didelių, kad galima buvo juos užtėmtyti ir be žiūronų. Jis apskaito, kad vienas toks taškas turėjo būti apie 100 tūkstančių kvadratinų mylių didumo.

Bitės prieš reumatizmą.

Harrisburg, Pa., 26 Spalių. Valstijos zoologistas d-ras Surface pagręsė savo išrodymais, juog bičių išgelimas labai pagelba, o tankiai ir labai išgydo reumatizmą. Žmonės iš visų kraštų, reumatizmu sergantieji, raso dabar pas jį, prašydami pamokinimų. Surface'as ketna duoti viešą demonstraciją to savo tvirtinimo per suvažiavimą Bitininkų Draugijos šiame mieste.

Apčiai obuolių.

York, Pa., 26 Spalių. Farmeriai Cumberland'o pavietio praneša, kad jau ilgai nebuvo taip apčiai obuolių, kaip šmet; medžiai yra aplyję obuoliais. Ties Maryland ir Pensylvanijos geležinkeliais tūkstančiai būselių obuolių kūr sukrauti, kadangi geležinkeliai nepėja juos išvežti. Agentai obuolius išperkantieji fermeriams ant vietos užmoka po 50 iki 70c už 100 svarų obuolių ir nekuri fermeriai daug pinigų pasidaro. Obuoliai šiuniams į vyriausius kraštus, tankiai net iki West Kansas.

Dirbs japonams rėles.

Pittsburg, Pa., 25 Spalių. Carnegie plieno kompanija, rėlių dirbimo skyrius didžiosios United States plieno korporacijos, gavo įsakymą nuo japonų valdžios, kad kuogrečiau padirbtų 15 tūkstančių tonų rėlių; kada tie bus gatavi, užsakys kitus 30 tūkstančių tonų. Prekę suderėta yra 30 dol. už toną.

Geležinkeliai augina girias.

Philadelphia, Pa., 25 Spalių. Visur kertant girias, prasidėjo jau pasirodyti stoka medžiui, ką labiausiai atjaučia geležinkeliai, suvartojantieji milijonus medžių kasmet savo rėlių slengčiams. Pennsylvanijos geležinkelio kompanija užtaujanau nuo nekuriu laiko patii ant savo atliekamų žemių augina girias. Ties Mt. Union, Pa., ir Altoona, Pa., išsodina apie pusę milijono medžių, daugiausiai raudono arzuolo ir kastanijų (chestnut). Naujas girias sodina ties Hollidaysburg, Pa., ir

Morrisville, N. J. Viso apie tūkstantis akierių apsodinta giriomis. Vakarines geležkelių kompanijos teipgi pradėjo čedyti medžius, mirkydamos juos kreozotu praskiestame vandenyje, pirnkol padeda po rėlėms; per tą mirkinimą medžiai bāk trigrūbai ilgai laika.

Miestas perka žiurkes.

San Francisco, Cal., 26 Spalių. Šito miesto vyriausybė apgarsino, kad užmokės po 5c už kiekvieną pagautą žiurkę. Daro tai ne dėlto, kad jai žiurkės reikalingos, bet kad jas išnaikinti, nes tyrinėtojų ištirta, kad žiurkės yra kaltos už praplatinimą maro (bubonic plague) tame mieste, nuo kurio jau daug žmonių apsigro ir keli dešimčiai išmirė. Po visais miesto dalis paskirti agentai, kurie užmokės už atneštas žiurkes.

Saliūnai prieš girtuoklius.

Chicago, Ill., 24 Spalių. Hyde Park gėrymų pardavėjų draugija nuaro pradėti aštrią kovą prieš girtuoklius. Kiekvienam bartendieriui (pardavėjui) nusiūsta prašymas, kad nuo kožno jam žinomo girtuoklio parpinti fotografiją, kurią lengviausiai galėsiąs gauti nuo girtuoklio pačios. Tās fotografijas nusiųs draugijos sekretoriai, kuris fotografistui duos tiek kopijų padaryti, kad užtektų visiems anos apieklinės salitanams. Girtuoklių fotografijas bus iškabinti prie stiklo už baro, kyur pardavėjas galės lengvai pamatyti, ar gėrymų prašantysis yra girtuoklis, ar ne.

Gaspadinų unija.

Springfield, Mass., 16 Spalių. Airės gaspadinės West Springfield'e, lukančios ložininkus, susirinkusios ant mitingo nutarė susiristi į uniją, idant užialykty vienokia preke savo ložininkams. Susirinko apie du tuzinų gaspadinų, tai yra beveik visos, ką laiko didesni skaitlių ložininkų. Pirma daakta sutarė pakelti „burdą“ nuo 5 ant 6 dol. ant savaitės. Skundėsi, kad ypač gelžkelių darbininkai nusiperka ekstra didesles skardines (dinerkes) ir reikalauja, kad gaspadinė tū pilną prikintų valgiui. Toliaus sutarta inoikyklų mokytojus tiek pat parokuoti, kiek ir vyrams.

Kova už pienu.

Philadelphia, Pa., 29 Spalių. Pieno pristatytojai apgarsino mažiemsienams parclavėms, kad prekė būsianti pakelta nuo 4½c ant 5c už kvortą, per ką pardavėjų turėsią parduoti kvortą už 10c vieton 8c kaip ikišiol. Darbininkų šeimynos ipyko už toki sąvatišką pabranginimą ir keta nepirkti, kad ir visai reiktu apseiti be pieno. Central Labor Unijos vyriausybė nēt laike mitinga aptarimui, kaip apkovoti pieno pristatytojų sąjungą.

Bedarbė bankai subankrųtyjus.

Lancaster, Pa., 29 Spalių. McCalls Ferry kompanija, kuri budavoja tvenkinių Susquehanna upėje, paleido

nuo darbo 300 darbininkų, kadangi neteko pinigų. Ji buvo suvirš 800 tūkstančių dol. pasidėjusi Nickerbocker bankoje New Yorke, kuri Panedėlyje subankrųtyjo ir pinigų tuo tarpu negali sugrąžinti. Minėta kompanija su Baltimorės miestu turi kontraktą, nuo metų 1908 pristatyti elektrikos apšvietimui ir mašinų varymui, kada sunaudos upės vandėnį tirbinimui elektrikos. Dabar abejojama, ar ji galės kontraktą išpildyti.

Iš Visur.

RUSIJA.

Peterburge 28 d. Spalių nekuri revoliucionierė nušovė į smertį jenerolą Maksimovskį, vidaus dalykų ministerijos kalinių departamento direktorių. Jauna moteriškė, kuri savo vardo lygyšiol nepasakė, atėjo pas Maksimovskį neva su reikalais ir priėngnyje laukė ramiai su kitais žmonėmis, pakol nebus pasaukta iš eilios ir jenerolo privatiū būrū (office'a). Kada-gi galop' atsidūdo ant keturių akių su minėtuoju jenerolu, greitai išsitraukė revolverį ir 7 šūviais padėjo jį ant vietos.

Ant tų padų sumita pasisakė esanti Šiaurės skrajūjančios social-revoliucionierių partijos pasiūsta nužudyti Maksimovskį už žiaurų apsiėjimą su politiskaisiais kalniais, kuriuos pastaruoju laiku jis sulyginso su paprastais kriminalistais.

Jenerolo Maksimovskio buvo kairiaja ranka gubernatorius Borodulin prie Akatui kalėjime Siberijoje Spiridonovitiūs – kalinės sargas, kuris neseniai tapo nužudytas Pskove. Teipgi jo buvo uolus pagelbininkas pulkauninkas Ivanov'as, Viborgo politiskų kalėjimų užveidžs.

Jo įvedimas kareivių į kalėjimus dabojimui disciplinos buvo vienu arbiausių jo žingsnių sulygy politiskų kalinių.

Galutinių rinkimų pasekmės didesneje europėjiškos Rusijos dalyje, Kaukaze ir Azijatinėje Rusijoje stgyauja trečiąją Dūmą-būsiant labai konservatyviško pobūdžio, kas buvo pranašaujama rinkimų pačioje pradžioje.

Biūrokratų darbai.

Peterburgo telegramos praneša, kad 28 šio mėn. pasibaigė teismas Topolev'o, pirmosios Dūmos atstovo Hertzenstein'o užmaušė. Teismas nežinia dėlko Topolev'a, Tikrųjų rusų sąjungos samdininka, ištesino, o jo vietoj pasodino 5 mėnesiams kalėjiman Lavov'a, lūdyjusį priešais užmaušė. Tai tokia Rusijos teismų teisybė!

ODESOJE 29 šio mėn. tapo pakartai 6 anarkistai, Laikraštis „Odesos Naujienos“, pietinės Rusijos organas, liko policijos uždarytas už atspaudinimą paveiklų pirmaieviškų kandidatų ir trečiosios Dūmos rinkimus, t. y. daktaro Pergament'o ir d-ro Nikolskio, buvusių ant-

rosios Dūmos atstovų. Ant-rasai tapo suarežtuotas.

PETERBURGAS. Jauna Ragazinov'itė, kuri 28 šio mėn. nušovė jėn. Maksimovskį, tapo karės teismo nuspresta ant pakorimo.

VLADIVOSTOKE pakilo maistai tarpe naujai atsūstų kareivių, bet greit tapo apmalšinti su šautuvais. 12 kareivių užmašta ir smėrti.

ELIZABETGRADE teroristų banda apsupo gubernatoriaus Keleposkio namą ir gubernatorių drauge su jo pačia ir dviem vaikais nužudė.

ANGLIJA.

Londono 19 d. šio mėnesio pačiame miesto viduryje prie tūkstančių žmonių akių atsitiko nepaprasta vągystė. Nežinia kas pagriebė 18 metų Barborą Laponkin'ą, rusę, buvusio Reveliaus gubernatoriaus dukterį, atkeliavusią su savo mokytoja pasilinksmiti į anglų sostapių.

Laponkin'itė su savo jaunesne sesere, po angliskų mokytojos globa, nuėjo į teatrą pereitą subatą; grįžtant namon, staiga ji pasijuto atskirta nuo savo draugų didelėje žmonių grūmėje. Nuo tos valandos josios daugiau niekas nematė ir nors tuojaus duota žinia užsienio dalykų ministerijai, nors ant Rusijos rando karšto prašymo įieškoti iš paskutininių tų merginos, tapo išsiesti detektyvai po visus miesto kraštus ir atgaulius užkaborius, tačiau niekuo lygšiol nežuota. Šiose dienose Laponkin'itės mokytoja apturėjo laiškelį jos pačios, t. y. Laponkin'itės ranka rašyta, kuriame praneša, bāk ją suėmė netoli teatro ir nusivedė į šiaurvakarinę miesto dalį ir bāk čia skaudžiai apdaužė ir sužeidė imetę į kokį ten po grindį. Ji taip kenčianti nuo žaidžū, kad norinti nusinuodyti.

Su šituo laiškeliu Londono policija tikisi būsianti pasekmingesnė įieškojime.

Laponkin'itės tėvas buvo savame laike Rusijoje policijos departamento direktoriumi; tai o sprendžiama, juog social-revoliucionieriai užgrobė merginą, kad nors tokiu būdu pagauti į savo rankas neapkenčiamą kalinių engeją. Bet ar-gi ne juodašimtinėkas darbas už kaltą nekaltus kankinti? Kuom-gi tai social-revoliucionieriai skiriasi nuo Rusijos raudonsūlių budelių?

KYNAL. Iš Shanghajaus pareina žinios, kad Nankansine, šiaurinėje provincijoje Hiagi dalyje, pakilo bokserų maistai. Kaime Javuli nužudyta keli vietiniai krikščionys ir vienas kunas geras italas. Kančupe sudėginta misjonierių – tėvų Lazariečių stotis. Misjonieriai išbėgo į Kinu ir kreipė telegramą prie valdžios, prašydami pagelbos.

Vuchov'e maistiniai uždegė allejaus sankrova. Pasidėrė baisi eksplozija, kurioje žuvo 100 ypatų. Gaisrą nors netrukus užgesino,

tečiaus pasikėleliai apgrobė visą miestą. Europėčiai baisyai pavojingame padėjime.

PEKINAS. Kynų randas pasirižo kiekviename savo viešpatystės provincijoje uždėti valdiškų laikraštų su tikslu kariavimo prieš revoliucionierišką propagandą.

KORESPONDENCIJOS.

Homestead, Pa.

Gana tankiai galima patėmyti laikraščiuose ar siokių, ar tokių žinutė iš šito kaimelio, nes, tiesą pasakius, šis kaimelis neuzsitarnauja ant užmiršimo. Pagirtini ir pavyzdingi apsiėreiskimai lietuvių gyvenime teip ir sillosi viešam apgarsinimui: Lietuvis, drąsinami savo vadovo, kun. klebono S. Cepaniano, gana tankiai parengia čionai naudingus įvairios rūšies vakarelius, paaukoda nemažą tai bažnyčios nauda, tai sergančių pašalpai, tai kitam naudingam tikslui.

Rengiami čia vakarai visuomet būna pasekmingi, nes lietuviai noriai ir skaitlingai juos lanko, kas lūdyja žmonių susipratimą. Lietuvis, matyt, paturia čia tautiškaus užmanymus, jiems užtaūlia ir patys pradeda tautiškaai darbuotis. Vienu iš puikiausių vietinio klebono trūsto ir žmonių susipratimo apsiėreiskimu yra tai įrengimas lietuviškos parapijinės mokyklos, Apie 70 lietuvių vaikų lanko tą mokyklą. Dabojant ir prižiūrint pačiam klebonui, jaunų vaikūčių širdyse kiekpinašasi melė doros ir melė savo prigimtos kalbos. Toj pačioj mokyklėj vakarais esti išguldinėjama lietuviška ir angliška kalbos suaugusiems. Ar ne puikus pavyzdis? Ar ne išmintingas būdas užstoti kelią jaunus kartos ištautėjimui!

Antrų užsitarnaujančių pagyrimą apsiėreiskimu yra (kūrimas kamputj) tos pačios mokyklos parapijinio knygyno, iš kurio naudojasi jau gana diktas būrelis vietinių lietuvių. Ar ne puikus pavyzdis? Ar ne buklus būdas sulaukyti lietuvių nuo mindžiojimo aludžių slenkščio ir kitų bledingų darbų!

Gerb. klebono darbėtumas atnešė pagėdauntus vaisius, nes Homestead'e visai mažai kas beserga lenkystės ir laisvamanystės ligomis. Su žiburiu mažum dar ir surastume čia vieną-kitą užsiėlusį laisvamanybę, teipjuo bajorėlių „w Trokach urodzoną“, bet tikro laisvamano, teipjuo bajoro padavimuose pakendusio, tai nē dulkių čia neužsieliko, tuotupur aplinkinėse senesneje parapijose galima dang patirti asmenų su laisvamanystės ragūčiais, o tai lenkystės simptomai (ar net kiekvieno žingsnio apsiėreiskia netik pas žmones praeiokius, bet ir pas jų vadovus.

Vagabunda.

Iš Londono.

Mūs' vietinis kunigas K. Matulaitis jau sugrižo nuo vakacijų iš Lietuvos. Kelios savaitės atgal buvo laikytas susirinkimas iš priežasties sulaukimo savo vietinio klebono ir išleidimo pavaduotojo, kun. Grigaišio. Susirinkime dalyvavo didis skaitlius žmonių, teip-pat ir abu klebonai.

Pirmausiais kalbėjo kun. K. Matulaitis apie savo kelionę ir apie tėynę Lietuvą. Saiko, Lietuvos jokios laisvės dar nėra, spauda persekiojama po senovė pinigiskomis baudmėmis ir kalėjimu. Dabartinė revoliucija padariusi ne gero, bet blogo. Socialdemokratų jau kaip ir nėra; vienai išbėgioje į Ameriką, kiti slapstosi Lietuvoj. Kalbėjo dar daugiau apie socialistus, bet aš viską neminėsiu, nes perdaug vietos užimtu. Toliaus pasakojo kunigas, kad Lietuvoj šie metai nekuriuose vietose bus blogi, nes buvę dideli-lytus ir javai, o ypač bulvės (ropučių) supuvo. Tik tiek pasigėrėjęs, juog Lietuvoj esanti mūs' kalba godojama, ir oras ten sveikas ir tyras. Norint kun. Matulaitis ir papėkė dabartinę rusų caro biūrokratišką valdžią, vienok nepasakė atvirai apie jos judosiskus darbus, kas nevertėjo užlyėti.

Toliaus kun. Matulaitis perstatė už kalbėtoja kun. Grigaičių. Kun. Grigaitis atsiėreiskinimui kalbėjo ilgai ir gražiai ir didelį sujungo klausytojų širdis. Ragino jungtis į draugijas, gyventi sutikime ir broliški ai gyveniti; kalbėjo apie medelius ir jų lapus, prilygindamas juos prie dabartinio mūs' gyvenimo. Žodžiu sakant, jo kalba atsimušė netik klausytojų ausyse, bet ir širdyse. Sakė, jei mes laikysimės vienybės ir būsiame apsiėviete, tai nē šiaurių meškino kardas mus nepergalės. Pabojos kun. Grigaičių, visi jo rankomis.

Galop kalbėjo trumpai V. Barulis, sakydamas, kad reikią paskirti koliaj dovanėlę atminčiai kun. Grigaičių. Vienas iš susirinkusių tada perėjo su skrybelė per salę. Kiek surinko, nepatyriau; nežinau ir, ar tie pinigai buvo atiduoti kun. Grigaičių, ar ne.

Mūs' vietinis klebonas kun. Matulaitis gražiai veda parapijos dalykus; visi yra užganėdinti ir darbuojas parapjos dalykuose. Klebonas už savo pinigus daugybę yra paaukavęs parapijai knygų. Jisai niekaduos nežūri, kad jam eitų pinigai į kišeniu, ir teip nepuikus – visiems prieinamas. Kas tiesa, tai tiesa.

Kalnavertis.

Redakcijos Atsakymai.

J. M. kun. J. Zebrui. – Korespondencija tūps sekantiuose „Zv.“ numeruose. Ačiū.
P. Zemaičiui, Easton'e. – Siam „Zv.“ numerui Jūsų raštėlis pervėliai atsiūstas; raštis į kitą num. Ačiū.
P. Pikuoliui. – Visus tamistos feljetonėlius gavome. Ačiū. Pataisę sunatdosime „Zvaigždėje“ savame laike.

Paklydeliai.

Parašė J. Gerutis.

(Tasien.)

Prisikėlimas jau vien dėlto yra reikalingas ir teisingas, kad galėtų vėl susitikti su draugu. Juk kūnas tai dūšios draugas. Juk jis tarnavo dūšiai kaip tiklus bernas savo gėspadinei. Drauge su ja linksminos ir liūdnos, vargo ir kentėjo, buvo taip suvienytas su dūšia, kad jo vandens lašas, buvo tai viena žmogystė, viena esybė. Bėdo dėlto žmogus teip bijo mirti, kad nenori persikirti su savo draugelka, dūšia? Dūšia irgi ilgėjas be savo draugo, be kūno. Kam-gi tai juodu varginti, tesusivienyti? Dūšia irgi ilgėjas be savo draugo, be kūno. Kam-gi tai juodu varginti, tesusivienyti? Dūšia irgi ilgėjas be savo draugo, be kūno. Kam-gi tai juodu varginti, tesusivienyti?

Teipos nebūtų teisinga, davus vienai dūšiai Dangu. Tai būtų biauirus išnaudojimas sandarbininko. Abu dirbo, abu vargo, abu kentėjo, o vienas pelnė ima, kitam nykštis! Todėl Amžina Teisėybė teip surėdė, paliko prisikėlimą, kad abiem, dūšiai ir kūnui, būtų atlyginta vienodai, kad užmokėnis už gerą ir būsėmė už pikta būtų abiem lygūs.

Dognatas apie prisikėlimą yra karūna krikščioniško mokslo. Jis išpaikioja kibele ir paaiškina, kam žmogus čia gyvena; praneša, kokia bus jo liknybė anapus grābo, kas jo ten laukia. Prisikėlimo dognatas pasako, dėlko Dievas sunėrė dūšią su kūnu, aniošą su žvėriu. Nors žmogus yra bent kiek žemiau už aniošą, užtat yra ant pat viršūnės kūniškų sutvėrimų. Pas žmogų maišos kūnas su dvasia, o dvasia maišos su kūnu. Žmogus yra pasaulio valnikas dėlto, kad jame talpinas abu svietus, dvasios ir svietas kūno ir pasirodo gyvename pavaldie.

Juokdariai tie bedieviai! Jie reikalauja, kad jiems viską padarytume! Pirštu, kad jie galėtų sauja apčiuopti. Ko tik negali pasakyti, kaip du ir du — keturi, tai to jiems ir nerū. Argi teip? Argi viską yra galima parodyti pirštu? Yra slaptsis gamtoje, yra ir Religijoje, kurių žmogaus protas ikišiol nepasiekė ir, rasi, niekad jos nepasiekė. Ta proto silpnybė skaudžiai užgauna žmogaus puikybę, ale nieko nepadarė, teip jau yra. Dievas leido mums daug žinoti, bet kai-kuriuos daktus pataupė sau. Kiek ir kaip nestengtumės viską žinoti, visuomet liks dar kas nors nepatramtas. Štai, Švenč. Trejybė. Vienas Dievas, o tris asmenis (asabos), tris asmenis, o vienas Dievas. Tepasako kas, kaip čia išėina, iš to paties vienas ir tris, tris ir vienas?

Teip tai yra daug daktų ant svieto, kuriu nei pirštu parodysi, nei sauja apčiuopi. Prisieina tikėti ir gana. Antra vertus, juo krikščionis nieko tokio netiki, kas nebūtų Dievo apreikta, kas nebūtų šv. Rašte užrašyta. Taigi, kiti pasirėmė ne ant savo pilvo, ale ant Apreikimo. Tepasako-gi bedievis, ant ko pasirėmė jis niekus piepa? Ant nieko. Ginėja bet ginėti, pamato neįjoki, vieni tuži žodžiai, vėjo vaikomi.

Kas ten taužia, lai sau taužia, mes krikščionis nesvymyjomės. Tikėkime tvirtai! „Kūno Prisikėlimą ir Gyvenimą Amžina“. Dievas pats tai apreikė ir tikrai neapgaus mūsų. „Dievas nėra kaip žmogus, kad meluotų, ir nėra kaip žmogus smūks, kad atšmatuotų. Kuomet yra pasakę, ir nepadaus“. Pradžėjės ir neišpildę?“ (Numer. XXIII, 19.) Mes atsliepiame, kaip Biblijos Hijoabas: „Zinau, juog mano Atpirkėjas gyvena, o pastarose diejno kelšiuos iš žemės ir būsiu apvilktas oda (skūra) mano ir regėsiu Dievą mano kūne mano, kurį išvyšiu aš pats, ir regėsi akys mano, o ne kas kitas.“ (Hijoab XIX, 25—27.)

Is to išėina, kad mūsų kūno atėtis yra gan svarbi. Mūsų kūnas neliks žemėje, jis kelšis, bus jam paskirta kita vieta be kapu. Nuo mūsų pačių pridėta gauti gerą vietą. Žinoma, gerą vietą yra visnomet skirama geram žmogui, o laidokui yra duodama pati prastoji, už durų, plemenėje, pragare.

7. ŽMOGUS IR GYVULYS.

Bedieviai neranda nājokio skirtumo tarpu žmogaus ir tarpu gyvulo. Jie sako, kad žmogus, arklys, avinas, paršas ir kiti esą vis ta pati.

Argi teip? Argi vis ta pati? Aš arkliu važuoju, ariu, akėju, o arklys negali važinoti, arti, akėti manimi. Avinui aš galiu kaili nuluoti ir kailinis pasišiti. O avinas negali to padaryti su manimi. Paršą aš galiu paskersti ir jo lašinius suvalgyti, o paršas nepaskers manęs. Taigi, rogi Skaitytojai, kad žmogus ir gyvulus ne vis ta pati, kad yra tarpu jų didiuju skirtumas — ir skirtumas labai didelis. Bet to skirtumo reikia dar įjėskoti kitur. Mes teip ir padarysime, pajėškosime, kame jis ypatingai apšreikška.

Teisėybė, kūno reikalai yra tie patis ir

pas gyvuli, ir pas žmogų. Žmogus miega ir gyvulus miega, žmogus valgo ir geria ir gyvulus ēda ir geria. Žmogus nuvargsta ir nori pasilsėti, gyvulus teip-pat. Žmogus gimsta, auga, sėsta ir miršta, žmogus teipos daro. Ale is to dar neišėina, bŭk abu, žmogus ir gyvulus, yra vis ta pati. Kuomet abiem arčiau prisizūrėsimė, atrasime begalinį skirtumą.

Jau pati kūno forma skiria žmogų nuo gyvulo. Gyvulus vaikšėioja visuomet ant keturių kojų, galva palenkęs žemyn, o žmogus is pat mažumės stepias augstyn, eina galva pakelės, židri drąsiai ir vis pa-sauli, jaučias esąs jo karaliumi, naudojias ana valdžia, kurią gavo Rojuje ant visų sutvėrimų (Gen. I, 26, 28). Dėlto graikai vadina žmog Antrojos, ka lietuviaiškaiti reikiška Augstažiris. Žmogaus visi sutvėrimai bijo. Bėsidris vilkas, krangeris tigras, giriu, kunigaikštis lūtas, neukabjis žmogaus niekadoms, negu užkluptas gjis. Visi laiko žmogų didžioje pagarbtoje vien už tai, kad jis vaikšėioja stačias. Visi nu-jaučia, kad žmogus tai ju ponas, kurio nepėridera užkabinti.* Žvėris, paukščiai ir visi ne dēlto gerbia žmogų, kad jis yra baigės gimnazija, universiteta — jie to nesu-pranta, jiems žmogaus mokslas ne galvoje — ale gerbia dēlto, kad tai yra žmogus, kad yra žemės karalius. Žvėris ir paukščiai vienodai vengia akademijos studentą ir so-džiaus muzikėl.

Žmogus turi kalba, o gyvulus neturi. Kalba yra tai brangiausia govana, tik vienas žmogui suteikta, kitam niekam. Ta dovana skiria žmogų nuo visų kitų sutvėrimų. Kalbai padėdant, ko mes negalime išreikšti! Didį džiaugsmą, sunkų rēpsti, baisią sielvartą, išreikiame tamtikrais žodžiais. Dagi minti, paskėlėjusia iš dvasios dūgno, apskelbiame visiems viešai. Ir kas per launumas to mūsų liežuviui! Ir dvylika kas susirėcia, ir visas išėitėias, ir prisiklo-ja, ir augstyn pasikėlia, kuomet jam prie-sieina kalbėti. O koks žodžių įvairumas! Kas gaidos keistumas? Štai, lietuviška kalba turi bent 80.000 žodžių skėnikni. Kas čia per kalbos turtas, kokia begalinė žodžių krautuve! Ir ne vieno žodžio nėra bereikalo, kiekvienas nurodo kokpoms daktą, kokpajoms misli. Žmogus savo kalba yra panašus į muzikantą, kurs vedžioja pirštus ant kanklių stygu sen ir ten. Kad piršta laiko prie stygos galo, kanklės skamba drūtai, kuomet piršta pastūmėja arčiau vidurio, kanklės maimo gaidi. Žmogus teipos mankština liežuvį ir čiampa lūpas pagal to, ka turi išart.

Skaitytojai! tu būsi girdėjęs pamokslą bažnyčioje. Tu regėjai, kaip kunigas skėlaidos sakykloje, tai jis skėlia Religijos teisėybes. Ju kalba skamba, žodžiai krinta ant klausytoju galvos, atsiduria ausyse. Teisi supranta. Ir ka kunigas sako? Jis pasakoja apie Dangu ir žemė, apie Dievą ir žmogų, aiškina angėšiausius dalykus ir gilias paslaptis. Kalbā padėdant, ambo-nos skėlėjias bendraujas su savo klausytojais, paskėlėdžia jiems visas savo mintis ir nuomones, primena, kas tikos svieto pradžioje, kas yra dabar, kas bus paskui. Atydžiai klausydamos, sakytumėi, girdi, regi, apčiuopi viską; ir Roju, ir Adomą su Jėva, ir ju gundintoja, žalti, ir Kainą su Abliu, ir patriarkus, ir pranasus, ir Kristų su apatolais, abu Instatymu: Senaji ir Naujaji ir visus amžius. Atimk kalbā ir to visuo nebebus, pasaulis liks neb/ils.

O šėlpau gyvenime ar kalba menkas dalykas? Neteik kalbos, kuomi išreikštume mūsų kūno ir dūšios jausmus? Kaip pasidalytume su prieteliu savo džiaugsmą, kaip pasisakytume jam savo sielvartą? Kas žinotų, kame mus skaueta, kas pabelbėtų mane bėdoje, jei aš negėlėciau mano bėdos pasakyti? Tūkstantciai mano kūniškų ir dvasiškų reikalų yra aprūpinti vien dėlto, kad aš galiu kalbėti, galiu pasisakyti.

Bet ar teip yra su gyvuliais? Ar jie turi kalbā?

Gyvuliai turi liežuvį ne prastesnį už žmogų, ale kalbos neturi. Jei jie ir susikalba tarpu savės, tat susikalba nekana-kiek. Ju kalba yra bėdna ir trumpa, jie niekadoms neišreiks to, ka žmogus gali iš-reikšti. Tepasako vilkas, ar lapė pamokslą, ar pasakys? Štai, arklys turi tikėtai dvi gaidi, šėipiau žvengia, o supykės žvėgia. Jautis paprastai bliaua, o pamatės sveti-mus galvijus baubia. Suo loja ir staugia. Višta kadakuoja ir karkia, višėukus šauk-dama trupinys. Tai ir viskas, ka gyvuliai ir paukščiai gali pasakyti. Jei kaurkie, kaip antai lakstingala, daug prigieda meilės mėnesyje, užtat paskui tyli kiauirus metus.

Žmogus turi prota, o gyvulus neturi jo, nors žmogus galvoje turi užtekinai. Gyvulus turi instinkta, kurs niekas nėra kitas, kaip vien paprotis, ar išmankštėinimas, (dresūra) nuo žmogaus igytas.

Žmogaus protas yra teip platus, kaip visas pasaulis. Žmogus gali viską apsvartyti, iširti ir numanyti, kaip padaryti.

Painsime nors darbā. Protas nurodo, ka aš privalau dirbti pavasarį. Nurodo, kaip reikia išdirbti žemė, ka kada sėti, kad užderėtų ir kad pakaktų maistnasties žiemai. Protas man pasako, kokį padargą reikia įsitaityti, kad tiktu mano ūkei, pasako kaip pataisyti, jei kas pagenda. Protui pa-dedant, aš išgalvoju kuomet ka pigiai pirki-ti, kuomet brangiai parduoti. Protas man pataria, ar leisti šimet dukterį už vyro, ar palaukti kitų metų; už kurio leisti, ar už Jurgio, ar už Jokrbo.

Gyvulus negali to viso padaryti. Jeigu ka daro, tai daro arba savo prigimtu instinktu (papročiu), arba išmankštėinimu (dresūra).

Paukštėnis sėka tetervinukus. Prjė-jės per dešimtį žingsnių staptelėja ir lau-ka, kuomet šaujas jam pasakys: py! Ta-da jis paauka, paukštis skrenda, šūvis krinta. Paukštėnis nebūtų išgalvojęs teip pasielgti, kane būtų pirma šaulio išmankštėinimas.

Katė tyko pelės, nekruata iš vietos, laukia kol pelė išlysi aikštėn. Tuomet tik šoka kaip žaibas ir nutveria. Katė ne proto iš-tyrė, kad reikia atsargiai tykoti, ale jos in-stinktas (paprotis) pataria, kad netykoju-si, atvirai puldama, nieko nelaimės.

Voverytė priėša rudenop bent salka rėištų vinknos ar kito medžio drevėn. Tai jos žiemos sandėlis, jis maitėsis tuomiis-tekliu iki pavasario. Kas jai pasakė, kad bus žiema, kad reikia turėti maisto sandėli? Bene jos protas? Ne. Tai prigimtas in-stinktas pamokė ja pasirūpinti apie ateiti. Bitė nėsė medų ir vaška per ištisą vasar-ka, kelias anksti, gulas vėlai, dirba nušird-ždiai, vargata. Ar tai ji ruokuoja bitinikā aprūpinti savo saldumynais? Anaipolt! Ji naujiena instinktu, kad stos šaltis, nu-šals visi žiedai ir, neprikrovus avilio, ne-bus ka valgyti, bus badas.

Rugėjo pagalėje skrenda paukščiai svė-tur, ju kelione ilga, varginga ir paofinga. Ale jie to nepaturoja, traukia dvėskėnis cilionis pietų linkon. Dėlko? Instinktas jiems sako, kad čia pasielkti negalima, kad užklups spėgai, nukris sniegas ir prisieis bėdu nukępti.

Taigi, ka tik gyvuliai, žvėriukai, pauk-ščiai, kirmėles, vabalai ir kiti daro, tai daro ne proto, bet instinktu. Tai tiesa, kai kuri instinktas esti peršvelnus, pervirkus, kone stėbuklingas, ale jis nesuilyzėis su žmogaus protu niekadų-niekadoms.

Salemonas jau patėmjo, kaip tai plačiai skėia žmogus savo protu. Jis sako: „Die-vas leido man žinoti tuos daktus, kurie yra: kad žinočiau, kaip stovi žemės skritu-lysi, ir žaivalų galybės. (Kokia yra) Pra-džia ir pabaiga, ir laikų viduryis, mainos atamaui, ir permainos laikū. Metų bėgis ir nustatymas žvaigždžių. Žvėrių prigim-tis ir bestijų pykčius, galybė vėly ir žmo-niškų mištis, medžių įvairybė ir skėnių spė-ka. Ir kasnors yra paslėptas ir nežino-mas, išmokau: nes visų daktū išmokė mane darbininkė išmintis.“ (Sap. VII, 17—21.)

Ar yra pas galvijus bent kokia pažanga? Nėjokios. Kuomet žmonija pasinaudoda-ma savo protu žengia pirmyn, visi kiti gy-vuli sutvėrimai stovi ant vietos.

Pradėjus nuo urvinio žmogaus, kokiā tai didėle atamaiaj regime lygšiol. Ar bu-vo seniau toks mokslas, tokia pramonė, to-kie išdirbiniai, kaip ka yra dabar? Kas bu-vo anuomet susekė, kad žemė sukas, ne saulė? Kas buvo išpėjęs, kiek yra nyliu iki mėnuli, iki pačios tolimosios žvaigždės, Neptuno? Kas buvo važinėjęs ugnimi ir žaibais (elektrika)? Kas buvo skėridėsi balonu padebesiuose? O telegra-fas kas jis? Šiandien visi tie proto stėbukliai yra mūsų nuosavybė yra žmonijos pažanga. Nukak Skaitytojai pilsėtan, prizišėrėk visiems žmonių prasmatumams, pavaikšėiok po pabrikus ir krautuves ir pripažėsi, juog žmogus tik dangun negali įlpti, o daugiau viską gali padaryti savo protu. Kad mūsų senuoliai atsikėltų iš kapu, nebeatsizintų, kame esą ir ka regia.

Ar teipgi yra su gyvuliais ir žvėrimis? Ar ir pas juos yra kokia pažanga? Anaipolt! Juikas tebeipaua kumeles tokupat bėdu, kaip kad pivė prieš šimta metų. Varna, šarka, bledzinga tebelipdo lidzus teip, kaip pirm paskandoms lipdė. Skrudzė teip tebebudavo jaoga skruzdėlyna, kaip Kristui negimus kad budavojo. Bitė irgi neprasimanė nieko keisto. Kane žmonės bėtų gi perkėlė Varšuvos avilini, ji šiandien bėtų pėtėpūtų kiauurvidurėje apusėje. Taigi nėjokios pažangos nė pas viena.

Galų-gal žmogus skirias nuo gyvulo mintimi. Mintis (mislis) yra stačiai augsta siena tarpu žmogaus ir tarpu gyvulo. Mintis yra vieno tik žmogaus savastis, nė-jokios kitas sutvėrimas jos neturi ir neturės. Mintis yra dūšios veikimas, smagenys yra tik frankis. Smagenis galime prilygtinti prie vargonų. Kuria dūdą vargonikas paspuodiata, ta ir atsliepia. Kokiā minti dūšia mums pakėia, tokia ir apšreikška. Kaip iš pagėdusių vargonų kad ir sap ge-

ras vargonikas neišgaus geros gaidos, teip is nukrypusiu smagenų dūšia peiškelis sveikos minties.

Kas užbrėžė rubežiu mitei? Ji laksto kur tinkama. Čia sėdiu aš grįčioje, čia šnekuos su prieteliu Amerikoje. Čia maš-tau, ka valgysiu, ka dirbsiu, kur eisiu, čia svajoju, kckius turtus igysiu, kokiā garbą sutėksiu. Čia kėliu dukterei vestuves, čia ir kūmo pakasynas rengiuos. Čia slankioju paemais, ka skraidau padebesias. Kart' Danguje giedu su šventaisiais, kit-kart' bariuos pragare su prakeiktaisias. Niekas negali suklyduti minties: neilgus vandenynei, nei augsti kalnynei, nei tvirti mūrai, nei ketios uolos, nei pati ugnis. Ta mintis myli, nekėnia, trokšta laimes. Ji nėra pakakinta čia ant žemės, ji veržias augstyn, kame ir yra jos galutinas tikslas, Amžinas gyvenimas. Is to atžvilgio ir yra žmogus panašus į Dievo paveikla, kaip tai jau buvo pasakyta šeštoje sutvėrimo diejnoje (Gen. I, 27).

Visi tai išėiliojus, pasakyk, Mellitus Skaitytojai, kame čia yra tapatybė tarpu žmogaus ir tarpu gyvulo? Ar ne tečiaus yra begalinis skirtumas? Bet paklydė-liams tai nerūpi, jiems rūpi būti ginyti.

Anglas Darvinas pridėjo prie visų klai-dų apie žmogų dar vienā, ir tai gan juokin-ga. Jis plepa, bŭk žmogus esąs ne sutver-tas, ale išvirtes į žmogų iš beždžionės (mal-pos). Pagal Darvino mšų pratėviai buvė beždžionės. Mellitus Skaitytojai! tai ir tavo bobutė buvo beždžionė. Tu paėini, anot Darvino, nuo keisto žvėriuko. Biau-rios tavo metrikos!

Šiltuose kraštuose — Aprikoje, Azijoje ir kitur — gyvena idomus žvėriukai. Tai beždžionės (malpos). Ju yra daug rusiū, yra mazos ir didėles, yra ir labai didėles. Beždžionių vikrumas ir gabumas yra kone stėbuklingas. Jos paseka žmogų jo veiksmuose kuopuikciausiai. Beždžionė paklto-tau patalā, atėis vandens, apaus kojas, iš-šūnos aslā, pristatys malkū virtuvei ir pa-darys daug kitų daktų. Juokdariai apie-riai laiko jaus tankiai kaipo tarmaies. Dva-ruose irgi galima matyti retkarčias bež-džionės betarnaujanti ponams prie stal-o. Pačios didžiosios iš ju: Oranguntanas ir Gorylius bus panėsia i senā, apsiėdusiu die-dā, mėgsta vaikšėioti lazda pasirėmusiu. Židūrint i juodu, sakytumėi, kad tai pase-nės muzikas, niekadoms nesiprauses ir nuo kadaikšiai nesiskutes.

Beždžionių privalumas ir ju i žmogų panašumas užvedė Darvinā ant tako, bŭk žmogus paėjes nuo to idomaus žvėriuko. Ale čia kiekvienas supras, kad ta Darvino teorija yra niekų-niekai. Jeigu tai būtų kuomet buvė, tat galėtū būti ir dabar. Tai yra, galėtū ir šiā gaidyne beždžionė pa-virsi i žmogų. Vienok to nėra, kaip ir ki-tuomet kad nebuvu. Nuo kol svietas pa-zįsta beždžiones, jos tebera kokios buvu-sios, nepažėnė nė žingsnio pirmyn ir ne-pasidarė nė viena žmogumi. Ju vikrumas ir gabumas liūdyja tiktai apie ju prakilių instinkta ir daugiau nieko.

Tie bedieviai plepalai apie išvirtingā vie-no sutvėrimo i kitā vadinas Evoluociją-Išsivy-miojimas. Bedieviai niekaip nenori sutikti su tuomi, kad kiekviena menėju Dievas su-tvėrė; nenori pripažinti išviso, kad Dievas būtų kaporas klat tvėrės. Jie staugiaja, juog viskas išsivyvojios savaimi, be jo-kio Sutvėrtuojas. Kad tame skaitlijuje ir žmogus neišėjes iš Dievo rankū, ale išvir-tės iš beždžionės. Tokiu būdu bedieviai padarė visos žmonės beždžionės sūnumis ir ainiais.

Mes, krikščionis, nepravilome tebetis is tokij klaidū. Dabar virto keista gaidnė, kad kiekvienas gali tauztyti kas vien patin-kama. Ar tai galas? Pagyvene, įgirsime dar kokiā šviežią naujiena; rasi bedieviai praneš, kad pasaulis subliuro. Juk anuo-met rašė visose gazietose, kad Bielo kome-ta perkirsianti žemės takā, susitiksianti su žeme ir abi susikulsiančios. Vieni juokai! Bŭk kometa ir žemė tai du girtu muziku, kuriuodu negali prasilenkti ir suskiludu. Visi tie gineči yra daromi vien tik tam, kad atstatytū Dievū nuo sutvėrimo darbo ir paniekintū Jo redā ir Apevdžā. Bėd-nos tū bedievių galvos! kiek jos privarga-ta begalvodamos, kaip čia nuversti pasau-lio Inkūrėjas nuo sosto. Tuotarp Inkūr-ėjas sėdi sau sveikas ir šypso is nyktukų velto trisus!

8. ŽMOGAUS LIKTYNE.

(Pradedantinioti.)

Žmogaus liktynė yra dvejopa. Viena yra žemiska, kita — anapus grābo. Pirmo-sios vardas: **Ašarų Pakalnas**, antrosios — **Amžniasis**. Čia tai vėl nebeegalime susikaibėti su bedieviais. Mes, krikščionis, pakeičiamė Ašarus Dievo Apevdžā, o bedieviai pakei-čia tušcia kalba. Mes niekaip netikime, pagražėsia juų ant žemės, o jie kala mums galvon dienā-nakti, kad rojus bū-sias, tik reikia ju klausyti ir teip daryti, kaip jie kad sako. (T. b.)

Politikos Reikalai

(Po šiuo antraštyje atspausdinti kartais yvarius politikos reikalus, prisijungus nuo bile kokios partijos. Būna tokie turi būti žinomi apmokami ir rašyti patarimai patarimų atstovams.—„Žvaigždės“ Redakcija.)

\$18,000

Paprastieji žmonės prieš milijonierius.

Nedėlioje 27 d. Spauli Senadorėje lankėsi Wm. Wilhelm's, kuris suko Koch'as „už kelis dolerius parduotų bile kokį žmogų ir bile kokį reikalą“; lankėsi teipogi ir Koch'as, kuris sakė, Wilhelm'as esąs „pavojingas žmogus“. Nėra reikalo klausiti, ko jie čia į Senadori atvažiuo. Visi žino, kad dėlte, idant gėlbėti Koch'ui išlaimėti rinkimus ant sūdzios. Ką sakot jus, visuomenė?

Milijonierių Klubas turi dešimt tūkstančių laizyboms kad Koch'as išlaimės, teipgi turi astuonis tūkstančius paskolinimui savo kandidatu R. H. Koch; \$18,000 kampanijos pabaigai — tiek mes žinom — kiek beto dar, tai nežinom. Be abejo, ana savvališka kuopelė nori kovoti ištikrųjų, kovoti apveikimui ir apgavimui visuomenės. Ar visuomenė apsielės — apmąstykit ir atsiminkit, kad kas sykis. R. H. Koch'ui esant kandidatui ant koicio urėdo, prasidedavo agitacijos su nešvariausiais šmeizmais ir apkalbomis. Kada jis buvo kandidatui ant District Attorney priešais George Ryon, per visą pavietą ėjo tokios-pat rūšies agitacijos, kaip ir dabar. Kada metuose 1892 buvo kandidatui ant sūdzios priešais Cyrus L. Pershing, šaukė, kad Pershing'as esąs numylėtas nekurius advokatų kuopos ir kiekvienas Pershing'o šalininkas tapo biaužiausiai šmeiztas. Metuose 1898, kada Koch'as ėjo prieš William A. Marr, ir tiktai keli advokatai terėmė Koch'ą, šaukė Koch'as, kad Marr kovoją nešvariai, einas po salūnus net šventomis dienomis rinkti sau šalininkus, kad esąs prietuli valkūnų ir nedorėlių. Kada metuose 1899 Koch'as buvo kandidatui Republikonų konvencijoje ir tapo skurkstas savo oponento D. C. Henning, jis nežinojo kaip gana išpeikti senatorių Quay, godotinai C. N. Brumm, W. J. Whitehouse ir D. C. Henning'a, ir jis prašė atvirai visuomenės, kad gėlbėti jam apkovoti Henning'a vien dailto, kad Henning'as jį apkovoją nominacijoje. Kada metuose 1900 Koch'as buvo kandidatui ant senatoriaus ir tiktai kelis balsus tegavo konvencijoje, jis tuojaus suorganizavo anti-Quay partiją, kasdien išleido atsisaukimus ir niekino savo priešininkus ant Republikonų tikieto, prašydams kad žmonės rinktų David O'Brien už senatoriū, o Haag'a, Reed ir Keiber į legislaturā. Dabar metuose 1907, kada Koch'as yra kandidatui ant sūdzios ir kožnas iš senovės jį pažįstantis šalinai nuo jo, jis vadina išdavėju ir nepatrijotų kiekvieną, kuris sakos nebalsuosias už jį. Ku-

biauriausios apkalbos nešiojamos ant jo oponento H. O. Bechtel, bandoma sukelti tautą prieš tautą ir tikėjimą prieš tikėjimą, kas dar iki politagitacijos nebuvo. Nors godotinas O. P. Bechtel'is visų žinomas už blavivinką, nerūtiuti jokio susirūsinimo nei su bravoro koku, nei su distilerija, tečiaus kasdien Koch'as ir jo šalininkai vadina jį bravorininkų šalininku. Nors visai tapo išleista deklaracija, su parašais trijų sūdzijų, kad laisnės išduodamos, tiktai teip, kaip ten patiškinta, tečiaus Koch'o šalininkai nori žmonėms ikalbeti savo melagystes. Pottsville'is mieste viršininkas Taxpayers' Draugijos ir senatorių Milijonierių Klubu visi triūsi išrinkimui R. H. Koch'o. Lengvai suprasti, dėlko jie teip daro; supranta jie, kad nepalankūs jiems sūdzia nesirūpijs apie neteislingus jų reikalavimus. Jie žino, kad šimet išrinkus jiems prielankū R. H. Koch'a, jie kitamet turės prielankū sau District Attorney, teipgi Komisijonierių vyriausybe, kuri jų bijosis, ir Bėdinųjų Direktorius, su kuriais galės daryti ką norės. Kas iš to išels pavietą visuomenė? Pažintėkim, va kas. District Attorney, užsiundytas Taxpayers' Draugijos, patūpdyjs kalėjimam kiekvieną atrastą einant per anųjų laukus Schuykill'o paviete, nepaisant kad ir su svarbiausiu reikalū ėjo. Darbininkus žmones laikytų po bail'ais ir kalėjimus kimšte prikimštų su tais, kurie drisytų stoti už darbininkų tiesas. Valcius „z mažiausius prasizengimus galėtū nusiusiti i užaginimo namus. Komisijonierių Vyriausybė, dabar einanti po žmonių pušis ir uždedanti teisingus takkus, ateitėje negalētū elgtis pagal savo sąžinę, į jodama grasinimū Taxpayers' Draugijos, turinčios ant jų visą valdžią. Bėdinųjų Direktoriai būtų spaudžiami ir varžomi ir negalētū suteikti pagalbos kokiai nepriulgingai našei, siratai arba pavargėliui. Trumpai sakant, visame paviete valdytū korporacijų atstovai ir imtū višū visur korporacijų reikalai.

Po visus Suvienytas Valstijas valdžia turi daug triūso, idant suvaržyti po įstatymais didžiausias korporacijas ir Schuykill'o pavieto žmones kasdien giridi apkrustams uždetas baumes, tečiaus šiūdiū Schuykill'o paviete dauggalvinga Taxpayers' Draugija ramiai guli ir iš paskutinųjų bando užgrobti drūtviety visuomenės tiesas, o jeigu R. H. Koch'as išlaimės, tai be abejo gera dailis bus po josios nagais.

Ar Schuykill'o pavieto žmonės nori, kad Taxpayer's Draugija būtų valdytoja pavieto, teismų? Ar nori jie, kad Taxpayers' Draugijos viršininkas būtų tikras pavieto sūdzia? Tegul darbininkai žmonės gelsi apsimislyja, pirmkoj balsus už R. H. Koch'a. Taxpayer's Draugija žino, kodėl ji nenori už sūdzia H. O. Bechtel'i; jį priešinos išrinkimū A. L. Shay'o už sūdzia metuose

1900; jį priešinosi Rogevelto išrinkimui metuose 1904; jį priešinas H. O. Bechtel'ui metuose 1907. Kodėl, kitusiat? Todėl, kad Koch'as, už sūdzia aprinktas, bus jiems visame prielankus, darys ką tik jie velys. Bal-suotojai, ar nori, kad Taxpayers' Draugija valdytū šitą pavietą, arba kad žmonės patys ir toliau valdytū?

Dr. W. J. WINTERS
Daktaras ir Chirurgas
pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical College'io su pagarba. Specializatsis akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterij ligas.
OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

St. Staškevičius
Lietuviškas Ziegelmistras
Paruoda naujus LAIR DELIUS garantuotas ant 10 ir 20 metų, teipgi sidabrinus ir nikelinus i darę.
LENCI-GELI VI gvarantuoti ant 10 metų kiti ant visados. Turu daug visokių kompanų ir gerų britų.
Kas perka laikr dėji, duodu iširinkti gražų lenčių purnas.
11 W. Cherry St. Shenandoah, Pa.

„Steblini Proga“
Vaikams ir suaugusiems geriausias KASZMIR, su puikiu pamušalu, su kamizka 75c, \$1.00, 1.70. Plozezial \$16.00 ir daugiau. Konigiziskas sukaios \$12.00 ir augseszias. Gera visų drabužių \$18.00 extra gars \$20.00 ang-se
Bohne Bros. & Co. 341 Barclay st., New York

A. HOLDERMANO
112 N. Main St., Shenandoah, Pa.
už Koithan'o keptuvės, geriausi vieta Shenandoryje pirkti LAIK KODELIUS, laikrodžius, sziubiains žiedus ir visokiūs brangumuos, teipgogisnus pataisyti. Kok'jienas dailitas yra gvarantuojamas.

Parsiduoda
6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate! Randoos inėša \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; priimkėti reik \$2 000, kitkas ant hipotekos.
JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas
120 So. Jardin Str., Shenandoah, Pa.
Teipgi parsiduoda geri namai Girardvillėje.

AGENCIJOS.

BONA MORS SOCIETY
Viešųjų namų, žiū, amogystėms klubai, visokių praeijū, su vada ir praeidante gėsi, amonai ir t. t. su nuparūti. 1200

SLAUSO GENERAL
MONTREAL, CAN.

F. MEEGAN
13 N. Main St., SHENANDOAH, PA.

Vdomas Bujnickas
geriausias kriaučius dviejose miestuose
Kas nori turėti gražius sultus, prašau pas mane užsielsuoti:
140 East Centre St. 16 E. 3th St. Shenandoah, Pa. Mt. Carmel, Pa.

The Shenandoah Trust Company.
Kapitalas \$125,000. Perviršis \$47,000
Vienatėsi il' vilka bankas, kurios skelbijonieris daugumas lietuviai. — Moka 2 procentū su padėty pinigų.
Adaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietų; subaloms nuo 9—12 ryte ir 9—10 vakare. Galima susikalbėti lietuviškai.

Naudingos K ygos.
„Apkaltystės Maldos vienybėje Sal-diliansio Jezaus Širdies Statuotū, iš ungliško liėgūd kuo P. Saurussaitis, kaina 25c.
„Maldos Apkaltystės Pamelos“, to paties vertimos, kaina 5c.
Prie Apkaltystės pristojimo palid-dyjmalai po 5 centus už 10 palididijimų.
Perkūpiams, iš kalno užsiemokantiems, leidžiasi už pusę prekės.
Adroskėti: Rev. P. Saurussaitis, 36 James str., Waterbury, Conn.

„Sveikata“
Iš vokiečių kalbos vertė
Kun. J. Gerutis
Yra tai geriausia knyga apie sveikatą lietuvių kalboje. Apit geriausių patarimų sulys sveikatos užlaikymo, atsiziml dar kuopulkausia ir visiems suprantama kalba.
Taigi kiekvienas lietuvis privalētū ją turėti ir dažnai skaityti, per ką ir pats ir savo šeimyną apsaugotū nuo visokių negalėjimų. Kaina 80 centų.
Adroskėti: Lith. Cath. Pub. Co., SHENANDOAH, PA.

Pirmos Klasios Czeikiškai-Vokiškas Rathskeller
6 bloki puo Corlandt St. Ferry, Pennsylvania'io ir Lehigh Valley stoties, 2 bloki nuo Broad way.
92 William Street, WYLLYS BUILDING, NEW YORK.
Hilipsų ir Ferro eik tiesiog Corlandt ulyčia 6 blokus iki William St.
Geriausi valgiai ir importuoti gėrymai. Galima užangazuoti privatiškus kambarius pietums.
Galima subokletti kėkiki vokiškai ir rusiškai.

Vincas Minkevičius
geriausias musu graborius
parsamdo arklius pavienius, arba karietas veseljomis, kriklytooms ir visokiams reikalui. Parveža anglis ir kraustos. Tai tikrai geras žmogus; jo adrosas: 109 S. Main st. Shenandoah Pa.
Tirkal grynū
Altoriaus Vyua
causit pas Bariston Tea Co.
6 Barclay St., New York
Importuoja tie rusiziskų arinių kavos ir vėdikų vynu.

KAS NORI?
Geri Lietuviška Kataloga dykai Dainio, Leningo, Zoro, Spilno, Ananaro ir kitokių dailiu. Pruski uz 3c Stempas, o garsi kataloga dykai. Adroskėti: H. I. SMITH 84 Washington St., R. 21-22 Chicago, Ill.

Parsiduoda.
Parduodu fotografijų galeriją su visais naujaisiais įtaisymais traukimui fotografijų dienos ar nakties laike. Pirkėjų išmokysiu reikalus. Artesniū žiniū pasiklausk pas RICHARD DABB, 29½ W. Centre St., Shenandoah, Pa.

Pajiekėjimai.
Aš Agota Soliunienė pajieškau savo vyro Kazimiero Soliuno; jis paeina iš Suvalkų gub. Seimū aps., Liepkių gminos, Vileikių sodžiaus; atgal du metu gyvenė Amerikoje Hatt Haven'e, Pa. Jis vardą nešiodavo pasidavęs angliškai Carly Rais. Jei kas žinotų apie jį arba jo gimines, prašau duoti žinią ant šito adroso: Agota Soliunienė, Coalridge, Pa., Box 134.

Pajieškau savo tėvo Petro Savuko, paeinaduo iš kaimo Balinkū, parapijos Nemanaišio valasties Alomės, pavieto Tarka, Vilniaus gub.; 18 metų kaip Amerikoje; iš tėvynės atvažiuo i Pennsylvania'ją; dabar nežinau kur jis yra. Prašau labai gražiai, kas žino apie jį, ar gyva, ar numirus, duoti man žinią, o kaštus aš surizinsiu. Ignas Savukas, 13 Sunborn St., Exeter, N.H.

MINERSVILES LIETUVIAMS
svegi geriausiai padėtū pingū itai klame bankie:
The First National Bank
of Minersville, Pa.
Prd nis kapitalis: \$50,000. Prievali \$70,000. Netkalitamas uždaryb: \$15,000
CHASLES B. BEE R, pr. adrosas: H. RRY F. PUTTER, kasietis

Jonas Jakubauskas
— pirmos klasios kriaučius — turi kuogeriausią tavogir i pusiaiva sūdos kuogeriausią vėliausios mados ir primieringus utrančius Lietuvių nešimiečių, kad amerikoniškai kanti, tai ir jpa bilate uzangūs.
J. Jakubauskas, 7028 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Severos vaistai šeimynai yra nesyki pamėgdžiojami. Neprimkite pamėgdžiojimų, kadangi kiekvienam atsitikime jie nėra „toki geri“.

BRONCHITIS IR PLAURA.

Norints dar nėra ligos plaučių ir plaučiai dar neperiti, vienok Bronchitis ir Plaura esant udegimui kvėpavimo organų gal gale gali atvesti plaučių ligą. Chroniškas bronchitis yra užsėdimu kvėpavimo kanalų, o Plaura yra užsėdimu plaučių plėvės. Abiejuose atsitikimuose tuojaus reikia vartoti

SEVEROS BALSAMA PLAUCZIAMS,

kuris apsaugoja užsėdimą, gydo kosulį ir skaudėjimus, apsaugoja nuo pavojaus. Laike gydymosi bronchitis'o privalote apsisaugoti, idant nekvėpuoti dūmų ir šalto oro.

Gydant plaurā, reikia kasdienā išrinti krūtine Severos Alėjumi Sv. Gothardo, o padauginimui įiegu reikia vartoti garsū sustiprinto, Severos Gyvasties Balsamą. Severos Balsamo Plaučiams kaina 25 ir 50 centų

Parsiduoda visose aptiekose Daktaro patarimai dovaniai.

Tulzies Ligos.
Ar esate nusilpnėję ir turite geltoną odą? Tas yra ženklas tulzies ligos. Nustojote apetito, įiegu viduriai nereguliariškai dirba, jaukiate galvos skaudėjimą, ypač kada pasimokiate. Pradėkite tuojaus gydytis ir vartokit SEVEROS VASTIS KEPE NIMS IR PLAUCZIAMS, o persitinksite kaip greit sugrįžti prie sveikatos. Kaina 75 ir 81.25.

Silpnas, išblyškęs kraujas.
Kada kraujas mairnisi i vandeni, o veji as yra pabalas, tada greis didelis pavojus, įiegu nelaimė vis ietū, išvalandū ir sustiprinandū kraują, SEVEROS KRAUJO VALYTOJAS atsinaujina kraują ir pagerina išdirbimą randanū kraują kūnū, sugrūžina skaudintū ir inkostamū vėidū ir išdrobintū kraujū. Kaina 81

Jauni ar seni -- turtingi ar-pavargę.
Darbininkas prie darbo, turintis savam būrū, jaunūkintis 20 metų ir 80 metų senelis gali su savo nauda vartoti SEVEROS GYVASTI ES BALSAMA. Jaunūmis jis prikalio, o senūmis sugrūžina įiegas. Yra tai nepauncanti vaistai. Kaina 75c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA